

Maksa ar peesuhitichanu
par pasti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
pufgadu 85 "

Maksa bez peesuhitichana
nas Kihga:

par gadu 1 rub. — tab.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel ispohts fest-
beenam no p. 10 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaschneeks un apgahdataijs.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedetu.

Maksa
par Rudinaschanu:
par weenas fleijas smaltu
rastu (Petti)-rindu, jeb
to weetu, to tabda rinda
eeem, maksa 10 kap.

Redakcija un ekspedizija
Kiga,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu-drufatawa pee
Pestera bajnijas.

N° 15.

Sestdeenā 9. April.

1877.

No 1ma Aprila ar 14to numuru eesahlahs jaunš gada-zetortfnis un war atkal no jauna **Mahjas weefis** lihds ar peelikumu pastelleht. No fchi gada-zetortfchna fahloht lihds gada beigahm maksa **Mahjas weefis** ar peelikumu 1 rubl. 35 kap. un **be f peelikuma** 80 kap.; un ar peesuhitichanu par pasti: **Mahjas weefis** ar peelikumu 1 rubl. 95 kap. un **be f peelikuma** 1 rubl. 40 kap.

Mahjas weefa apgahdataijs un redaktors.

Kahditaijs.

Saunafahs finas. Telegrafa finas.

Celshemes finas. No Rigas: gohda fihmes. No Birku Annas draubes: pahr pluhdeem. No Mas-Salazas: iskaidrojums. No Jaun-Latienes: ftohtas buhshana. No Zehlim: konzerte. No Krohna Enselinas: pahr laiku. No Wentspils: ledus eeshana. No Tebrpatas: musikla fwehtti. Aleksandera Koshla. No Smolenskas: leela trahpshana. No Woliknijas: schuhpshanas apspeeshana. No Charlowas: uhdens-pluhdi. No Wofnesentlas: uhdens pluhdi. No Zeistas: astin darbs. No Grutstfas: breefotiga abreshana. No Penfas: pret schuhpshanas. No Tzilfes: fehgas.

Uhremes finas. No Franrijas. No Romas. No Londones. No Ungarijas. No Greshas: rihlotshanas. No Wofnijas. No Turzijas. **Preelikuma:** Leshwa fwehtiba re Genija. Graudi un seedi.

Saunafahs finas.

No Rigas. General-adjutants, Generalleitnants un korpuša Kommandeers von Dehn, ka „Rig. Ztg.“ sino, ir fche us Rigu zetortdeenu atbrauzis.

No Nowotscherkassas teel sinohts, ka tas pa Donas ee-leiju eetaisihis Kawlasiņas dselsezeta dambis efoht zaur uhdens uspluhshanu tizis apskahdehts. Staroisherkassas pilsehtā tikufchi daschi nami zaur uhdens-pluhdeem apskahdēti.

No Bahzijas. Jaw famā laikā peeminejam, ka Bahzija lohti nemeeriga bija pahr Bismarka atlahpshanohs no amata. Bismarka no amata gan pawifam ne-atlahpjahs, bet us ne-nojazitu laiku atstahjahs un ari fchi atstahshanas dara Bahzeem leelu galwas grohshchanu un Bahzijas awises pahrfcho leetu pasneeds garus jo garus rakstus.

No Rumenijas. Ka Kreewu „Peterburgas awises“ sino, tad generalis Ischernajews usnemshoht Rumenijas kara-pulku wirswadishchanu. Pahr Ischernajewu runajoht ari japeemin, ka beidsamā laikā daschas finas laudis laistas, ka Ischernajews Serbu-Turku kara fawu peenahkumu ne-efoht wifur ispildijis.

No Konstantinopeles. Kahdai Bahzijas awisei teel is Konstantinopeles tā sinohts: Ka leekahs, tad Ciropas leel-walstis naw flaidri atsinufchas Turzijas nodohmu, jo Turzija jaw no ta laika fahloht, kur Konstantinopelē notureja Konserenzi, tura kara-dohmas un tā tad ari winas istureschanahs arweenu flaidraki rahda, ka Turzija grib karu un zere zaur karu pilnigu patstahwibu panahkt.

No Montenegras. Ka lasitajeem jaw finams, tad Montenegro gribeja ar Turziju meeru nolihgt un tadeht zil fpehdama fawus prafijumus pamafinaja; bet Turzija neko negribeja no fawas pufes atlaist un tā tad no meera nolihgshanas nekas ne-ismahza. To ari zitas Ciropas walstis atsinufchas, ka tilai Turzija pee tam wainiga, ka meers naw ar Montenegro noderehts. Tahda buhshana tad nu ari Montenegro nodohmajufe, atkal karu ar Turziju fahkt un efoht pee tam jaw usajzinajufe Herzegowinu un Wofniju, lai pret Turkeem fazetotees us karu. Montenegro jaw efoht us rohbeschahm nostahdijufe 15,000 saldatu. Montenegras kara-kungi noturejufchi pahrspreeshanu, kas buhtu daroms, ja karfch iszeltohs. Ba leelakai dalai wini tais dohmās weenojufchees, ka efoht jafahk usbrufshanas-karfch, tamdeht ka Turku kara-pulki wehl naw peenahkami isrihtoti un tā tad drihsak buhtu fakaujami. Tai 1mā Aprilē efoht us Herzegowinas rohbeschahm aisdewees Montenegras firsts.

No Belgrades teel „Golofam“ pa telegrafu sinohts, ka Serbija nodohmajufe atkal ar Turziju karu eefahkt, tiklihds ka karfch starp Kreewiju un Turziju iszeltohs. Tahdas dohmas turedama Serbija tad ari leeloht fawus zeetohlfonus apstiprinahkt un kara-pulkus ar wajjadfigu usturu un leerahm apgahdahi.

Telegrafa finas.

No Peterburgas. Kreewu walstis peederigo apfargafchana Turzijā ir ustizeta Bahzijas fuhzneezibai un Bahzijas konsuleem Konstantinopelē.

No Wignes tai 6. April. Ka kahdai tureenās awisei no Bukarestes teel sinohts, tad wisi kara-pulki is Moldawas ir fapulzēti un fuhititi us Mas-Wallacheju.

No Londones tai 6. April. Kahda tureenās awisei sino, ka Austrijai naw isdewees, meera islihghchanu panahkt. Grāfs Schwalows, kad tahs swarigatahs darishanas buhshoht beigtas, Londoni us ihfu laiku atstahshoht, bet zaur to istureschanahs starp Angliju un Kreewiju netifshoht pahrgrohshihkt, turpretim zerams, ka weenoschanahs tikfchoht panahkta.

No Berlīnes tai 7. April. Walodas ispaudufchahs, ka Austrija efoht nodohmajufe, Wofnijā nostahdiht kara-pulkus.

Geschiedenes sines.

No Nigas. Zaur Wifaugstako pawehli no 27ta Merza dabujuschi selta kruhts-kruhtu Pinke-draudses mahzitajs un Nigas pilsehtas konsistorijas afesoris H. Hartmann un Leel-wahreds un Leel-Zumprawnuischas mahzitajs G. G. Croon; Nigas Zehlab-basnizas wezaka is mahzitajs J. Holst un R. E. Punschel dabujuschi swehtu Stanislawa II. klases ordeni (gohda sibmi).

No Pinke Annas-draudses. Ka katra gada, ta ari scho-gad uhdens-pluhdi muhs apmelleja, lai gan ne til leeliski, ka 1875. gada. Uhdens pluhdjana zetahs no Bab-esera, kuresch stahw fakara ar Leel-upi. Kad upi fahf uhdens kahpt, tad ari Bab-esera krasis — wiswairak deenwidus krasis — jo tahlu teef appluhdinahts. Annas-draudse jo tuwu gar mineto krasimalu, kahdas 10 werstes garuma, isteeppjabs. Ta nu zaur to katra pawafara schai draudsei draud uhdens breejmas. Tavehz naw nekahds brihnuma, ka laudis pawafara weens ohtru jauta: „Deesin ka buhs schogad ar pluhdeem?“ Us scho jautaschanu waram tagad atbildeht, ka schogad bij pusludsi labi ar pluhdeem: lai gan dascham bij ja-attahj fawa silta istaba un jamelle zitur patwersme un lohpus us zitu drohschaku weetu wajadseja pahrzelt, tad tomehr pee wisa ta nekahda dshwiba naw pohsta gahjufe. — Slahde, kura zaur pluhdeem notikufe, buhtu schahda, ka daudseem gandrihs wifs mehslu krahjums ismirzis un zaur tam leelo pusi no fawa spehta saudejuschi. Tad wiseem teem, kam ptawas gar krasimalu, teef ar esera ledu un wisadeem nekaidrumem ta noklaktas, ka tas dascheem daudi puhlina un laika maffahs, lihds dabuhs tihrus. — Ari tahdi, kam dabas jankumi mihti, dabuhn par scheem wahredeem pawreezatees. Tas noteef ta: kad wifas malas ir pahrpulhduschas un ehkas no uhdens eeslehgtas, tad buhtu jadohma, ka esam Egipte, Nil-upes eeleja. Kad nu wehl eestahjabs rahms laiks, ka uhdens wirfus sveegelejabs, ka mehsh to schogad pirmu leeldeenah dabujam redseht, tad ir deesgan ko apluhkoht, ka wifs uhdeni atpreegelejabs. — Ta slahde, kura schi ir mineta, lai deretu par sidsapmeerinaschanu teem apkahrtejeem draudses lohjetkeem, kura no muhsu widus us wifahm pufehm isplatijuschi to sinu, ka schigada pluhdi breejmigu slahdi pee mums pastrahdajuschi. J. Neelstinsch.

No Mas-Salazes mums prenahzis schahds isklaidroschanaa rasts, ko schi pajneedsam. Kad nu neweenam no Mas-Salazeescheem ne ir patizis Zums, zeen. Garpehtera Inga, kahdu atbildi pret Zuhju rastsu „M. w.“ Nr. 9 doht, tad es eedrohschinajohs Zums kahdu pahra wahrdus teift. Garpehtera Inga siao „M. w.“ Nr. 9, ka Mas-Salazes dseedataju beedribai efoht delama kaite peemetufehs un pagalam isnihfusi. Waj to gan Garpehtera Inga aistraschni sehdedams isdohmajis? Neweenam riktigam Mas-Salazes kohra beedream wehl tas naw prahta nahzis fawu mihtu un dahrgu beedribu atstahht. Waj Zuhsh to turat par isnihljchanu, kad pehnajah gada daschus beedrens atstahdija? Waj tad pelawas ar kweescheem war abi palikt kohpa? Tas ir gauschi prahtigi no muhsu beedribas darisht, kad ta femi no pelowahm isihrijufehs. Uskateet kohku, kam daschi sari nederigi, ka tas nihst un del. Tapat buhtu ar muhsu beedribu, ja ta nesteigohs fawus nederigus lohjeklus, kas we:prahntibu jauza un kahrnija, atstahdinaht. Par to lai preezajamees, Mas-

Salazeeschi, ka muhsu tagadejais kohris no khreem grunts-dseedatajeem (Stammfanger) ween fastahw. Mas gan ir tas dseedataju pulzinsch, bet jaw wezs un labi eedseedajees; paliksim pee ta, ka fakams wahreds faka: Wezs labi lez. Sakams wahreds faka: Zuhlu newar maifa pirkt. Scho fakamu wahrdu mehsh ari schaitan waram leetaht. Newar par leetaht spreest, ko ne-apfin. Tahlat Garpehtera Inga peemin jawah rastsu „ka tas flawens kohris mums daschu preezigu stundinu jagatawojis.“ Apaksch to preezigu stundinu ir konzertes un weefigi wakari jafaproht. Konzertes apmelleht un weefiga wakara padanzotees un papreezatees ir laba leeta, bet kas tad schohs ta lai weenadi isrihlo. Lai prasam: Pee kahdas kahrts peeder ta leelaka dasa no muhsu dseedatajeem? Katriis Mas-Salazees to sina, ka ta leelaka dasa beedru ir semturi. Waj tad gan semtureem ir weenadi watas ar dseedafchanu nokkeretees? Riktigi semturi sinahs gan us scho manu jautaschanu atbildeht. Dseedafchanu lohpt ir laba un deriga leeta, bet ja semturiis fahf wairak us dseedafchanu palaisstees, tad ar fainneezibu eet wahji. Semturan ir dseedafchana tilai weens fahnu darbs (Nebenbeschäftigung) un wianu riktigee gruntsdarbi ir: semi art, ezeht, rulleht, almirus laust, feenu ptant un wehl dauf ziti darbi. Sahanu-darbam ir til tahdi brihschi attaujami, kas brihwi no gruntsdarbeem. Tadeht lai nekanojamees par to, ka muhsu beedriba konzertes un weefibas wakarus ne-isrihlo, jo daschi no beedream ir gauschi ar darbeem aprauti. Ohtra leeta: Kur tad lai ruhmi dabu preeksch konzertes un weefigu wakaru isrihlofchanas? Waj Ohres ehrbegis? Ohres ehrbegis nepeeteef, tas ir par knapu preeksch konzertehm un weefigeem wakareem. Ja Deems dohs peedfihwoht, kad Mas-Salazas dseedataju beedriba femim kahdu namu usbuhwehs, tad ari isrihlohs beesaki konzertes un weefigus wakarus. K.

No Jaun-Laizenes. No dascheem pagasteem „Mahj. weefis“ buhs arween ko warejis pastahsticht, bet no muhsu pagasta gan masak. Ja, par ko tad lai stahsta, ar skohlu buhschanu pee mums lihds schim ir wehl deesgan wahji gahjis. Birma pagasta skohla deesgan wehlu tika buhweta, jo kahdi trihs gadi ween wehl ir pagahjuschi, kamehr schini skohla eesahka behrneem mahzibas pajneegt. Gesahkuma eetaisija trihs klases un peenehma trihs skohlotajus, bet ruhme bij par masu un tadeht leelaku ruhmi taifidami weenu klasi attahja. Tagad ir diwas klases un diwi skohlotaji. Lihds schim to wezu ween esam stahstijis, bet tagad ko jaunu. Mehsh Jaun-Laizeneschi jaw preeksch ohtras pagast-skohlas materialu esam jagahdajuschi un schini pawafara eesahksim buhweht. Scho skohlu taifisim dimtahschigu, 17 asis garu un 7 platu. Wina tiks taifita kahdas diwas werstes attahlatu no Jaun-Laizenes, ta leelzeta mala, kas no Jaun-Laizenes us Mulkni eet. Dit pat preeksch pirmahs, ka ari preeksch schahs skohlas zeenijams barons von Wolff k. dahwinaja semi un turklat ari buhwokhus. Kad nu barons von Wolff k. ir mums kahdu palihdsibu pajneedis, tad mums ari to buhs fauemt un par to pateizigeem biht. Mehsh buhsim pateizigi, kad skohlas zeenifim, tas ir, us to gahdasim, lai il katriis behrens skohlu war apmelleht. Baron von Wolff k. it ihpajchi us to gris gahdaht, lai laudis jo deenas, jo wairak nohl pee gaismas un attihstijchanahs. J. W. k. g.

No Zehsim. Treschahs leeldeenah swehtohs Zehsis tika konzerte dohta sem Seebode k. wadischanas. Dseedahts tika

deesgan pawidam; kahdas dseefmas bij pehz dseedataju balsim par augstu, zaur lo winas tika par klusu un nesfaldri dseedatas. Publikas bij deesgan mas. Labu patikschanu wina atrada pee dseefmas „Mikels,“ ka to iezinaja stipra rohku fischana un delapo-faulschana.

S. J.

No Krohna Eufelinas tai 1. April. Pawafaras silta faulite pee mums ir jaw wisu fneegu aistradijuse, ta ka til wehl meschds un grahwjds dabuhn fneegu redseht. — Wafaras luffonus un putnus, starkus un tauriaus jaw dabujam 26. Merz redseht. Pa leeldeenahm bija jauks un silts laigisch, tikai nu fahl atkal aukstais seemetu wehisch puhst un naktim falt. — Zaur to leelo uhdeni, kas scho pawafari wisur dsirdams, ir ari paschu pirmo leeldeenu leelais schofejas Ganas tils pee Intschukalna islaustis tizis, ta ka schim brihscham tikai kahjineeki ar laiwahm pahri tikt warejuschi. —

Blauwas Eduards.

No Wentspils teel „Ztg. f. St. u. L.“ sinohts, ka ohtra leeldeenā (pirmdeenā) ledus is Wentes upes isgahjis. Lai gan uhdens bija augstu uspluhdis, tad tomehr nekahda leelaka skahde naw notikufe. Pee Kuldigas Wente lohti augstu uspluhdufe, bet mums truhst schim brihscham klatakas sinas, waj uhdens-pluhdi Kuldigā leelaku skahdi nodarijuschi jeb ne.

No Lehrpatas. Tai 22. Merz 130 musihka-spehletaji, kas us teem schini wafara nomrameem dseedafchanas swehtkeem grib nahkt, bija Lehrpatā fapulzejuschees, lai waretu prohwi notureht kohpā-spehlefschana. Schi kohpā-spehlefschana lohti brangi isdewahs, ta ka klauwitaji nesinaja deesgan, ka fawu flawefchanu un apbrihnofschanu isteikt. Titai janoschelo, ka dauds musikneeki, kas us prohwi gribejuschi nahkt, flakta zeta deht bija mahjās palikuschi, jo no wiseem musikneekem tikai ta zetorta data (prohti 130) bija us prohwi atmahfuschi. Tilsoht par tam gahdahts, ka ari tee ziti, pirms dseedafchanas swehtki fahkti, teel us prohwi fapulzeti. Da ruhpefschanahs, ka kohpā-spehlefschana warbuht labi neweiktohs, tagad ir sudufe, jo minete musikneeki zaur fawu kohpā-spehlefschanu deesgan peerahdijusch, ka brangi ar kohpā-spehlefschanu ees un ka par to nebuhs jaruhpejahs. Is peemineeteeem skaitkeem redsams, ka us Zgaunu dseedafchanas swehtkeem buhs wairak nefa 500 musikneeki jeb musihka-spehletaji. Tas gan jafaka, ka Zgaunu tauta ir musihka kohpeja.

Wehl no Lehrpates. Gelfsch „Gesti Postimees“ ilgaku laiku sihwi strihdijahs pahre Zgaunu jaunzelamo Aleksandera skohlu un strihdini ihpafchi us tam sihmejahs, kahda schi skohla buhtu zetama. Daschi bija tahdas walodas ispauduschi, ka Zgauni esohht nodohmajusch, few zelt augstiskohlu (gimnasiju, pat uniwersiteti) un schahdas dohmas atrada dauds pretineekus. Tagad schee strihdini leelahs buht islihdsinati, jo spreedums pahre jaunzelamo Aleksandera skohlu ir weenojusches. Jaunzelama Aleksandera skohla buhs ta nofaulka kreisiskohla, kura wisas mahzibas tiks pasneegtas Zgaunu waloda. Schahda skohla ir nepezeefschama (tahdas ari mums Ratweefcheem wajjadsetu) preelch katras tautas, kas zil nelo grib pee prahta-gaismas un gara-attihstibas nahkt, un katrai tautai wajjaga skohlas, kur wina fawā paschas waloda war nahkt pee sinatifiklas isglitihbas. Zgauneem nu schahda skohla buhs wina Aleksandera skohla un laikam ari neweens gaismas-draugs wineem nebuhs pee schi teizama darba pretineeks, bet palihbetajis, jo tikai tumjas-draugs waretu tahdam labam noluhkam preti stahtees. Bet lai paleef wispahriga spre-

schana, greefsimees atpakat pee Aleksandera skohlas. 1871. gada Zgauni jahla nauhu lasiht preelch fawas jaunzelamas Aleksandera skohlas un schim brihscham esohht pawisam jaw falafijusch 23,364 rublu. Zapreezajahs, ka Zgauneem ta weizees ar fawu Aleksandera skohlu. Nemfim schini leeta Zgaunus par preelchschimi un fahlim jo usihtigaki kertees pee fawas jaunzelamas Aleksandera skohlas un rubuliti neleegsim labam neluhkam. Zgauneem buhs augstaka skohla un mums tahs wehl nebuhs.

No Smolenskas. Ka „Birschas awise“ sino, tad Smolenskā ir pee gaismas nahlufe schinis deenas leela krahpschana, kas ta fahohht netihschus tika atklasta. Tas bijis ta: Kahds Smolenskas pareistizigais konsistorijas deenastneeks jeb tschinowneeks, kam ar fawu lohni nepeetika preelch fawas leelas familjas uftureschanas ka ari preelch teem nauwas tehrineem kahrschu spehlefschana, — schis tschinowneeks nu nahza us tahm dohmahm, ka waretu pee naudas tikt. Birsch to ta darija: winsch isfuhitija kahdus muhkus ar grahmatahm, lai nauhu preelch basnizas buhwefchanas falafohht. Isfuhititee muhli gahja tahlu jo tahlu, nauhu lasidami un nauhu falafijusch, to nodewa pee konsistorijas tam, kas winus bija fuhitjis, prohti minetais tschinowneeks. Schis nauhu fanehmis, tahs grahmatahm isdeldeja, kuras naudas dahwanas bija eerakstitas. Pahrnahluschi muhki dabuja jaunus grahmatas un tika atkal isfuhititi. Diwi gadi tas ta gahja un buhtu wehl ilgaki gahjis, ja minetais tschinowneeks nebuhtu no grahmatahm, kuras winsch muhkeem dewa, daschas islaidis ar wiltigeem paraksteem. Netihschus tahdu grahmatahm ar wiltigu parakstu dabuja rohka kahds Smolenskas konsistorijas lohjeklis, kas wiltibu tablit peefehra. Ta tublit usnema ismekleschana israhdija, ka schim brihscham 17 tahdas grahmatahm isfuhititas.

No Wolhynijas. Tureenas semneeki fahfuschi atsiht, ka tee dauds no schihdeem tureti schenki jeb wihnuschi wineem esohht par skahdi. Pahre scho buhwefchanu nu „Golos“ pasneeds to sinu, ka minete semneeki nodohmajusch pret schuhpojchanu strahdaht un tamdeht daschds zeemds nospreedusch, ka tureenas wihnuschi us trihs gadeem, prohti lihds 1880. gadam, esohht flehdsami. Schis spreedums ari tublit tizis isdarihst.

No Charlowas teel sinohts pahre uhdens-pluhdeem. Ta Kreemu awise „Hos. sp.“ pasneeds schahdas sinas. No 11. lihds 13. Merzim ta neleela upite pee Charlowas wareni uspluhda, ta ka to preelch ilgeem laikem nebija pedshwojuschi. Celas, kas jaw gadu desmiteem nebija aissneegtas no uhdens-pluhdeem, schini gada pahrepluhda un wairak nefa 200 mahju stahweja uhdeni. Tureenas grahmatahm drukatawā drukas maschines stahweja lihds pusei uhdeni un us telegrafa stanzijas wajjadseja ar laiwahm braukt. Ta leelaka skahde notika zaur uhdens-pluhdeem tanis ta nofaulkas „masjas basaru bohdes,“ kuru ihpafschneeki daschi pasandejusch wisu fawu mantibu. Charlowas ahripilssehta Zwanowlā kahdam zukuru fabrikim tiluschas jamaitatas prezes par kahdeem 2000 rubkeem. Zitas leelakas skahdes naw bijuschas, ari zilweku dsihwibas, gohds Deewam! naw bohja gahjuschas.

No Wosnesenskas (Cherfones gubernija) teel sinohts, ka tur zaur Bugas upes uspluhschanu no 11ta lihds 15tam Merzim Wosnesenskas pilssehta leela skahde notikufe. Pilssehta pascha ispohstiti kahdi 50 nami un preelchpilssehta

kahdi 150 nami apflahdeti. Zhpafchi semneekem un ta no-faakteem maseem birgereem ta leelaka flahde notikufe.

No Teiffas (Rubana apgabalá) teel pah kahdu breefmigu afinau darbu sinohts, kas pirná gawenu nedeká notizis. Wahzu „Peterburgas awises“ pajneedi schahdas sinas: Kahds semneeks ar fawu 11 gadus wezu meitinau nobrauz kaiminós, lai no tureenás waretu weenu wesumu feena pahwest. Seenu fakrahwis pahbrauz mahjás, bet kahdas breefmas winam Jareds! wina masais behnínisch, ko mahjás bija atstahjis, gut nokauts fawás afinis un wina feewa patlaban istáisch garu. Wihrs grabh feena dafschas, té isfkreen weens fleplawa, lam winsch dafschas wehderá eegrubisch un gar semi pagahsch; tapat eet ohtram fleplawam, kuru winsch ar fawahm dafschahm nedur; bet treschais fleplawa fahl semneekam preti turetees. Semneeks usfauz fawai meitinau, lai winam atnefoht dunzi; bet meitina, no bailehm pahruemta, newar nasi atraft. Semneeks atkal usfauz: „Utraifi funi!“ Meitina atraifa. Suns atraifihits kriht fleplawam pee rihkles un breefmigi to faplohfa un ta tad semneeks wiru dabuhn pahwareht. Wisus trihs fleplawus, kas til ko wehl bija pee dsihwibas, semneeks fakrahwa us faweem feena rateem un tohs aisweda us flimneeku namu.

No Irkutskas. No tureenás teel sinohts, us kahdu breefmigi wishi tur Kirgischi ahristejohht krihtamo kaiti. Kad kahdam krihtama kaité ir, tad wini to tai brihdi, kad tam kramppi peemetuschees, isnefoht no buhdas jeb teltes ahra, nostahjáh wifapfahret ar pahtagahm pee flimneeka klahht un fahl to breefmigi pehrt, fauldami: „Welns, spruhz ahra!“ (So wini tiz, ka tahdu zilweku welns apsehdis, lam krihtama kaité.) Slimneeku tamehr pee, lihds burwis teel atfaulks. Burwis atjahj, nostahjáh pee flimneeka un tam afu nasi preefch azim turedams dohd tam stipru fiteenu pa galwu, dohmadams, ka zaur tam welns is flimneeka sprulfoht ahra. Zif nu to burwu ir, til dauds wini fanahht lohpa un katre dara tapat, ka nupat no pirma burwja fajjam. Beidsiht atnahht pats burwu meistarás. Das muté eenem uhdeni, tura aisdedsinatú malkas pagali flimneekam preefch azim un is mutés uhdeni schlahdamás ranga pagali apdsehst. Mereti flimneekam gihmis pawisam appwilft, jo aisdedsinatau pagale teel it tuwu pee gihmja tureta. Kad nu burwu meistarás fawu darischanu beidsis, tad flimneeku eenef fawá telli jeb buhdina eelchá, jo nu winsch efoht isahrsiehts. Saprohtama leeta, ka ar perschanu un fischanu newar krihtamo kaiti isahrsieht un to ari Kirgischi atsihtu, ja wini nebuhtu mahnu sizigi, prohti wini, ka jaw fajjam, tiz, ka krihtama kaité efoht welns, kas flimneeká eelchdis un tamdeht wini flimneeku pee, fit un fwilina dahmadami, ka zaur to aisdhsichohht welnu.

No Pensas. Jaw daudsreis efam no Pensas sinoufchi, ka tur brangi weizahs ar brandiwihna dserfchanas masinafchanu. Zhpafchi Pensas gubernijas awise beidsamá laiká dauds pubsejusehs pret brandiwihna dserfchanu. Lai gan mineeta awise daschadus kreetnus rakstus pajneedsa, tad tomehr wina zaur tam pee laudim dauds ko ne-eespehja, winai bija pee zitadeem lihdselkeem jakerahs. Un ko wina darija? Wina lila patáihht bildi, us kuras ir nobildehts, ka kahds semneeks, wahredá Sarruschki, zaur dserfchanu eet pohstá. Pawisam ir astonas bildes un tahs nu flaidri rahda, ka Sarruschki dserf eefahht, par schubpu paleek un bohjá aiseet. Laikam laudis schihs bildes

redsedami ispratihis meeglakt dserfchanas pohstú neta wini to buhtu fapratufchi zaur kahdu rakstu, jo bildi ari tas war fapraft, kas lasiht nemahht.

No Tiflises. No tureenás nahht behdigas sinas. Ká „Golos“ stno, tad Tiflise efoht iszehlfuschahs daschadas fehr-gas un daudsfahret noteekoht laupifchanas, ka wisur bailes un ruhpes starp laudim raduschahs. Efoht nodohmajufchi dibinahht ihwafchu beedribu, kas lai par drohfschibu gahdajohht, jeb ar ziteem wahredeem fahohht, lai laupifchann isnihzinajohht. Til dauds pahre laupifchanahm. Pahre fehrgham runajohht wisu pirms japeemin, ka Tiflise daschas pilsehtas datas teel tohti netihras turetas; daschas eelas un nama pagalmi nelad naw tihriti un ta tad netihrumi tur fakrahjuschees. Kad nu filta faule tohs fahl fildiht, tad wifadi twaiki gairu pilba, no lam fehrgas isjelahs. Karstuma gula, kruhfschu fehrga, fcharlaks, tohs ir tahs flimibas, kas wisu wairaf Tiflisneekem usbrufuschas. Ja par tihribu gahdatu, tad sinams ari fehrgas un flimibas masumá eetu; bet schim brihscham us tam efoht mas zeribas.

Ahrfemes sinas.

No Franzijas. Ultramontanu rihkofchanahs Franzija paleek arweenu pahdrohfschaka un republikaneefchu partijai kalpodamas awises usaizina republikas waldbibu, lai ta fawás dohmas pahre ultramontanu rihkofchanohs isfazitu un to fawalditu, jo zitadi warohht daschadas julfchanas isjeltees neween paschá Franzija, bet ari starp Franziju un zitahm walstim.

— Das no Turzijas waldbibas padsihtais leelwestes Midhats, ka lastajeem atminams, bija aisdeweess us Italiu un no tureenás us Franziju. Tagad teel sinohts, ka winsch no Marseltes aibbrauzis us Barzelonu Spanija.

No Romas. Lai gan daschadas sinas no Romas teel islaistas pahre weza pahwesta weselibu, tad tomehr til dauds war pehz pateefibas sinoht, ka scho pawafari wezais pahwestis lohti wahjisch un deefin, waj spehs atweselotees. Jaw wairaf gadus pahwestis pawafarim fahkotees palika wahjisch, bet is reisas atweselotjahs. Ta nu winsch ari schini pawafari faflima, bet ar atweselofchanohs negrib weiktees, un par to ari naw ko brihnitees, jo wezais lungs jaw ir 85 gadus wezs.

No Londones. Anglu awise „Teims“ raksta pahre Anglijas turpmalo istureschanohs un pee tam fala, ka Anglijai, ja karsch isjeltohs, wajadsetu no kara atturetees un prohti til ilgi, kamehr karsch Turzijas nekahrtibas deht teekoht wefts. Turzijas waldbiba til nekahrtibá atrohdotees un Turzijas waldbiba til nekahrtingi waldirufe un waldohht, ka Anglija ne us kahdu wishi newarohht Turzijai palihdseht.

No Ungarijas. Beidsamá laiká sultans fahzis Ungareem peelabinatees. Das bija ta: Senafós laikós, kad Turki ar Ungareem karoja, Turki Ungarus fahahwa un teem atnehma leelu grahmatu krahtuwi, kuru winau kehningch Matthias Korwins jeb Korwinus bija dibinajis. Schi grahmatu krahtuwe preefch Ungareem ir no leelas wehrtibas, tamdeht Ungari fohlja Turku sultanam leelas naudas sumas, lai wineem mineto grahmatu krahtuwi pahredohtu. Lihds schim Turku sultani nebija to darijufchi, bet tagadejs sultans pawehlejis, lai mineto grahmatu krahtuwi Ungareem atdohdoht. Zaur schahdu dahwanu sultans raudsijis Ungareem peelabinatees un lai tee winaam preti nestahthohs, kad karsch isjeltohs. Nei Turzijas waldbiba raudsijufe, Austriju us fawu pusi dabuht,

bet Austrija us tam ne-efoht eelaidusehs, turedamees pee triju keisarun norumas.

No Greekijas. Ba telegrafu atnahlufshas sinas, ka Greekija ar leclu steigshanohs isrihkojht fawus kara-pulkus us karofchanu, jo Turzijas armijas 4ta nodala kahdu datu no saweem saldateem nostahdijuse us Greekijas rohbeschahm.

No Bosnijas. Bosnijas behgti (prohti tee Bosneeschi, kas no Turkeem glahbdamees is fawas dsimtenes aisbehgufchi) ir pee Anglijas parlamentes eefneegufchi garaku rakstu. Schint raksta wisu piems ihsumā peeminefi Bosnijas pagahjufchee laiki. No ta laika rehkinajohht, kur Bosnijas beidsamais kehniusch tika no Turkeem pahwarehts, fahlahs Bosnijas behdu laiki. Toreis winu kehniusch, kara pahwarehts, tika no Turkeem notesahhts, ka ari 30,000 Bosnijas jaunekti Turku kara-pulkos par teem ta nosankteem „janiffhareem“ usnemi, jeb taisnibu fakohht, ar waru peespeefi. To wisu Bosneeschi sawa raksta leel Anglu tautai pee sirds, turklahht peeminedami, ka neweens ne-efoht ta Turkus un Turku waldbibu aistahwejis, ka to leela, warena Anglija darijuse. Sawas leelas behdas Bosneeschi efoht dohmajufchi, ka Anglija efoht meschonun tauta, kas Turkus, scho kristigas tijibas un zilwezes iglihtibas mehri, warohht aistahweht un apfargahht. Bet wehlah wini atsinufchi, ka sawa fpreedumā efoht wihtlufchees, un tamdeht wini pee Anglijas waldbibas greechotees ar sawu luhgshchanu, lai Anglijas kehnienee un (Indijas) keisareene apschelotohs par Bosniju un par winu kaiminu walsti Herzegowinu un par kahrtibu un taisnibu gahdatu, kahda wisas kahrtigas walstis atrohnama. Lai gan Bosnijas behgti Anglijas parlamentei luhgshchanu eefneegufchi, tad tomeht wini nekahdu palihdsibu preeksch fawas tehwijas no Anglijas nefagaidihs, jo Anglija daschadas pelnas deht Turziju aistahw.

No Turzijas. Bahr Turzijas fataisshanohs jeb isrihko-shanohs us karu pasneeds ahrfemes awises jo plajshas sinas, kuras ihsumā fauemas ari scho usshimefim. Papreekschu sinosim no Widines zeetofschna. Pee scho zeetofschna stipri ween strahda, lai apzeetinaschanas darbus waretu nobeigt. Sem Donawas armijas komandanta Achmeda Guba-Baschas wadischanas ir fuhrtiti 3000 saldati, kas lai pee apstiprinashanas strahda. Widines zeetofsnis ir weens no teem stiprokeem Turzijas zeetofschneem un kad to peenahkami apstiprina, tad 50,000 saldatu to war kahdu gadu no uswareshanas pafargahht. Pehz Widines nahf Turtukaja, kur leeli apstiprinashanas darbi teel isdariti. Ihpaschi tur teel leeli apzeetingumi taisiti us Donawas upes kraasteem un ka rahdahs, tad laikam cetaisihs peldofschu tiltu pa Donawas upi. Pee Turtukajas Donawa tilai ir 400 asu plata un tamdeht tur gan tiltu waretu pahri zirfi, ka to jaw preeksch wairaf gadeem kahds tiltu buhwetaju meisars tejis. Baj Turki, scho tiltu ustajufchi, ir nodohmajufchi usjahht usbrufshanas karu, tas wehl schim brihscham naw sinams. Starp Turku kara-wadoneem ir balsis isehlfufshahs, ka usbrufshanas karfch nebuhtu fahkams, jo kad tad Turku kara-spehls tiltu fakauts, tad tas nepehtu par Donawu atpakal tilt. Bet ir ari daschi kara-wadoni, kas tahm dohmahm peekerahs, ka usbrufshanas karfch buhtu fahkams. Ari walodas ispaustas, ka Kerims-Bascha, us Russchuku nahbdams, akwedischoht jaunu kara-plahnu (is-dohmajumu), ka karfch wisu labaki usfahkams. — Pee Schum-las jauni kara-pulki fapuljeti un teel eemunferefi. Turpat

ari tahdas walodas ispaudufshahs, ka sultans Abduls Hamids nahfchoht us Bulgariju. Wehl winsch ne-efoht flaidri fawas dohmas isfazjis, waj armijas wirswadischanu usnemfchoht waj ne. Konstantinopelē stipri ween us tam rikhojshs, lai sultans fawas armijas wadischanu usnemt, ja karfch fahltohs. Turki dohma, ka zaur sultana aiseefchanu pee armijas un zaur wina eestahshanohs par wirswadoni tiltu Turku saldatu duhscha pawairota un wini tad turetohs lihds beidsamai asinu lahsitei. Turku kara-lungi tahdas dohmas tura, ka zaur karu tilai Turzija nahfchoht pee politikas patstahwibas. Saldati karu atfihstohht par waijadfigu, lai waretu netizibas (zilwezibas un kristigas tijibas) garu isuhzinaht, ko Ciropa griboht Turzija eedehtstihht. Daschi us tam zenschahs, lai Turzija kluhtu patstahwiga walstis; daschi atkal grih, lai Turzija buhtu flaidra muhamedaneefchu walstis.

— Ari no Russchukas nahf sinas pahr Turku kara-pulku isrihko-shanu us karu. Wisus tohs kara-pulkus, kas Donawas prowinge atrohnahs, kohpa faskaitohht isnahf kahdi 25,000 saldati. Preeksch scheem pulkeem efoht kara cerohfshu deesgan, bet truhfstoht mundeeru un schaujamu leetu (pulwera), ka ari wirsneeku efoht mas. Ja nu schis truhlums neteef ispidihts, tad mineteē kara-pulki dauds ko karofchanā nespehs isdariht, ja karfch ilgaku laiku aishwekshs. Scho klahht ari japeemin, ka schim brihscham Russchukā atrohnahs 7 kara-fugi. Wisi Russchukā dohma, ka karfch us wisadu wihsfi buhschoht. — Us Widini pa semes zetu beidsamā laikā atwesti 22 leelgabali is flawena Kruppa leelgabalu fabrika.

Jauna Wahzu walodas mahzibas grahmata. *)

Wahzu walodas mahzibas grahmatas preeksch Latweescheem ir rakstijufchi Stenderis, Spahgis, Kronwalds, Spiess un Neikens. No schim grahmatahm skolotaji pee mahzifchanas par jo derigahm atsinufchi Spiess'a „Pahrtulkotaju“ un Neikena „Wahzu walodas mahzibu“ un teefcham abas grahmatinas ir derigas un labas, lai gan naw leedsams, ka newaretu pilnigatas Wahzu walodas grahmatas preeksch Latweescheem farakstihht, bet farakstijam tad neween buhtu jabuht walodas pratesjam, kas smalki jo smalki mahf Wahzu un Latweeschu walodu, bet ari skolotajam, kas Latweescheem Wahzu walodu mahzijas un ta tad ari waijadfigohs eewehrojumu un peedshwojumus preeksch schahdas mahzifchanas eeguwis.

Kad nu Latweescheem rakstitu jaunu Wahzu walodas mahzibas grahmatu, tad tai waijadsetu buht waj nu pilnigakai jeb derigakai par Spiess'a un Neikena walodas grahmatahm, jo zitadi schahda grahmata buhtu bes waijadshibas Latweescheem apgahdata, tilai apgahdatajam no tahs fahds labums waretu atlehtees, ja ar pahrdohshchanu wektohs.

Schahdu jaunu „Wahzu walodas mahzibu preeksch Latweescheem“ ir mehginajis farakstihht R. B. L., bet scho mehginashana winam pawifam naw isdewufshs: wisa grahmatina neween nepilnigata un nederigata par Spiess'a un Neikena walodas grahmatahm, bet turpreti wisai nederiga un pat flahdiga, ja skolotajis to nepahwlabotu dohd skolentam rohta.

Scho grahmatina isfajufchi nahkam pee ta gala-fpreeduma, ka R. B. L., sawu walodas mahzibu rakstidams, naw eewehrojis mahzifchanas likumus, neds ari mahzejis Wahzu walodu, neds pratis Latweeschu walodas likumus (grammatiku) un ta

*) B-1 k. bija sawa johziga faruna starp Jagu un Tihramu Mahjas weefa peelikuma Nr. 10 R. B. „Wahzu walodas mahzibu preeksch Latweescheem“ aisechris. R. B. L., minetas grahmatinas farakstijajs, aistina par waijadfigu, scho farumai pretotees (M. w. peelikuma Nr. 14) un ta tad bija isfazita dohmu starpiba, kas newareja ne-istaidrota palist. To atshdani mehs nehmanees farakstihht pahr R. B. „Wahzu walodas mahzibu preeksch Latweescheem“ scho ishu pahrfpreedumu, lai lastitaji sinatu, waj grahmatina deriga waj nederiga. Rebaltija.

tad winam truhfufe ta sinafhana un prafhana, kas pee tahdas grahmatas farakftifchanas wajjadfigas.

Mums aismentu par dauds laika un weetas, ja gribetum schè plafchi ifftahftiht, pehz tahdeem mahzifchanas lifumeem walodas mahziba fashadama; mums peetiks peeminejufcheem tohs ramata lifumus, pehz fureem mehds walodas mahzibas grahmatas rafstiht: waj tahdà fahrtà, kà behrns mahzabs mahtes walodu (eemahzabs wahrduus un tohs faleet teikumds; eemahzabs jaunus wahrduus un fashahda tohs tahdòs pafchòs teikumds, lihds war pee pilnigateem teikumem fertees u. t. pr.), jeb tahdà fahrtà, kà mahza fwefchas walodas lifumus (grammatifu), tohs ar pafcha walodas lifumeem falihdsinajohf jeb weenadibu un farpibu farp abu walodu lifumeem usrahdoht. Bet waj nu rafsta walodas mahzibu fchahdà jeb tahdà fahrtà, weenumehr ja-eewehro tas wifpahrigaas mahzifchanas lifums: „fahz ar weeglako un beids ar grubtato,“ un fcho lifumu R. B. f. naw pratis eewehroht. Bet fchi wehl naw ta leelaka waina, jo zaur to til grabmatina preefch mahzifchanas ir nederiga; bet jo leelaka waina ir ta, kà grahmatina weetahm pafneeds neriktigas, pat aplamas mahzibas un zaur to wina ir fshahdiga.

Rahdas no fchihm wainah un aplamibahm schè wifihmefim. III. lapas pufè: „a e i o u tapat kà latwifli.“ Naw teefa! jo Wahzu o fkan zitadi kà Latweefchu, un Latweetim ilgi mehle jalaufo, lihds war ftaidri if-fault Wahzu o.

Turpat: „e kà f“, naw teefa! e preefch e, i, ä, ö, ü, y fkan kà z. IV. lapas pufè: „ch: Woche, Küche, Dach, reich, mich, kà kà latw. wifch.“ Kurzch no fcheem Wahzu wahrdeem fkan kà „wifch?“ jeb waj „ch“ fkan „tä kà Latw. wifch?“

Turpat: ft—fcht: stehen, still, Stab, Stein, kà latw. fchaut.“ Uf tahs pafchas lapas pufes dabujam finahf, kà „Stab“ nofihme „muza“ un „Steif“ „mudriba.“

1. lapas pufè: „man“ ir pahrtulfohts „faut kahds,“ „faut kas.“ Atfal neriktigi! Dafchahm walodahm naw tahda wahrda, ar fo waretu tulfoht Wahzu „man“, par peemehru Latweefchu, Kreemu, Latinu walodà wina naw, tapehz to netulfo (man fchreibt = rafsta, умыръ, scribant), turpreti dafchahm ir, par peemehru Frantschu walodà (man fpricht = on parle, rina).

10. lapas pufè: „Jums, Sie; Jums, Ihnen,“ naw teefa! „Sie“ = Juhz.

11. lapas pufè: „Es efmu man fshahdejis, tu ef tew fshahdejis, mehds efam mums fshahdejufchi u. t. pr.“ Pret Latw. walodas lifumeem, jo wajjaga teift: es efmu few fshahdejis u. t. pr.

14. lapas pufè: arrohnahs dellinazijas un tè redsam, kà R. B. f. naw pratis Latweefchu wahrduus dellineereht! par peemehru:
1. nafz, das Messer 1. mahte die Mutter
2. nafcha, des Messers 2. mahtes der Mutter
3. nafcham, dem Messer 3. mahtes der Mutter
4. nafchu, das Messer 4. mahte die Mutter.

15. lapas pufè: „mans labs draugs“ (bija jafata „mans labais dr.“) „mani labi draugi“ (bij jafata „mani labee dr.“)

Wifas wainas negribedami eewehroht, wifihmefim wehl kahdus teikumus:

22. lapas pufè: „das Brod ist gebackt“ — „das Salz ist schon bei dem Essen beigelegt.“

25. lapas pufè: „Ich gab gestern an der Taufmutter.“

27. lapas pufè: „Gefam drihfak, mehds nahfkm par wehlu. Wollen wir rafcher gehen, wir werden zu spät kommen.“

Negribam iffchirt, waj R. B. f. tahds nesinatajs, kà patz naw finajis, fo nemahf un neprohft, jeb waj bijis prahtà apjuzis, kà warejis tahdas nepareifibas, pat aplamibas fawà „Wahzu walodas mahziba preefch Latweefcheem“ farakftiht; bet tas mums gan jafata, kà mineta grahmata ir wifai nederiga un kà ir kauns

un grehts, til lab preefch farakftitaja kà ari preefch apgabdatajeem, tahdu grahmatu fawai tautai pafneegt; ne wis kahdu neelu fshahftiau jeb rihmiti (to wehl waretu peejeef), bet nederigu fshohlas grahmatu preefch pafchu tautas jaunabs pafaudses! un fabeht? Lai kahdus rubulifchus zaur tam waretu eepelnitees!

Atflahhta wehstule W. E. fungam uf wina dohmahn fshohlas-buhfchanà.

Been. P. E. f. I! Ja man juhfu adrefe buhtu pafihstama, tad warbuht jums fawas dohmas zaur wehstuli buhtu ifteizis; bet kà leekahs tad juhz ari nesinajat „Mahzas weefa redakzijas“ adrefes, tadeht farunajatees ar min. redakziju zaur „Mahzas weef.“ (Stat. fch. g. W. w. 13 numuru 102 lapà.) To pafchu jeku tad ari es eefchu, lai ar jums waretu farunatees.

Wifpirms fohti brihnohs par juhfu augftahm gara dahwanahm, kas juhz mahza dohmaht, kà „fchi laika fshohlofchana neriktiga.“ Juhz gan laitam tas pirmais, kas tohs wahrduus, kas warbuht daudseem uf mehles, ar tahdu wihra drohfschibu ifteizis. — Nebuhtu juhfu rafstu lihds galam lafjis, teiktu weenumehr juhfu drohfschirdibu; jo ari es atrohdu „fchi laika fshohlofchana par neriktigu“ bet tilai tai fna, tur wehl fshohlas tilai „pahtarus“ leel ftaht, un ar fimteem, pat tuhftofcheem bihbeles pefchans galwà eedfht.

Mofchehlojams tehms! — Juhz fawus behrnus 3 seemas pehz pawehles(!) fshohlā ijmadijufchi un tomehr ne-efat pratuschi „pahtarus“ ftaht. — Salat, waj juhz ari ar labu apftau warefeet wehl fajiht, kà jums pafcheem nemas neruhpeja juhfu behrnu fshohlofchana — ir ari ne latru seemu 4 mehneschus? Jums neruhp wis tas, kà behrni lai laut fo eemahzabs, bet tilai tas, waj latru rihfu „pahtarus“ ftahtjufchi, lai par grehta- un fauna-darbu daritajeem nepaliftu. Fohti brangs awfegs! — Kà tahda pahtaru ftahtifchana glufchi flifta, to nemas negribu jums if prahfina ifrunahf, bet tilai teift, kà tahda „pahtaru ftahtifchana“ wehl wis newed debefis. — Juhfu dohmas ihfumà fanemtas ir, ja fshohlas eeriktetu „pahtaru ftahtifchana,“ tad fauna- un grehta-darbu nerastohs. Gauschi weegli eeguhftams lihdsfektis! — Bet waj jums fawà muhfchà naw gadijeess tahdus „pahtarus“ ftahtitaju“ redseht, kas tomehr ar wifu famu ifrihtu pahtarofchana ir leeli fchfelmi, — foht un trahpi, fo til jauda.

Mihko tehms! Negrehfojeet til neprahfiga wihfè, fajidami, kà fcha laika fshohlas ir grehta- un fauna-darbu perekti. — Awftateetes labi fawà behrnu audfinafchanà, waj tur ari nebuhs kahds dihglis radees, no kà grehts un kauns zelahs! Waj ne-atrohdahs behrnini, kuru fshohlofchana wis tehwa rihfste nelaufoch, jeb tairnibu fahofht, laut negrib; fahf behrnam waku wifadàs gefigàs tehrfeshanàs, pretibas, flintumà un beftaunigà rupjibà pret Deemu un zilwefeem.

Behdigi Jums, mihkais tehms, kà behrnini 3 seemas fshohlā gahjufchi un thiri mulkfchi mahjà pahrahtufchi, gribu fawas dohmas un peedfihwojumus iffaziht, tur atfal es to „grehta- un fauna-darbu“ perekti atradu. Pafihftu dafchu labu apgabalu muhfchu mihkà tehwià un efmu pahrlreezinahfs, kà gandrihs weenigi behrnu wezati, dafchreif newainigà wihfè, fawus behrnus uf grehta- un fauna-zefeem radina. Waj juhz ari nebuhsfeet manijufchi, kà atrohdahs dauds, dauds tehwu, kas beefchi ween frohgus awmekle un wehlu nafki mahjà pahraht; waj „pahtarus“ ftahtidami? ne! lamadamees, bahrdamees, plehfdamees un faudamees. Un fchè teel tas fafams-wahrds eewehrohts: „Leeli ftrahda, mafi mahzabs.“

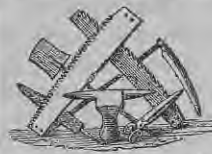
Behrnini, lai gan dafchreif ar bailehm, klaufahs ar leelu wehribu un tà teel mafàs fufninas dauds grehta- un fauna-darba dihgti dehfliiti, kureus fshohla nefpehj wis ikreif ar fahnehm ifraut.

Pafihftu ari mahtes, kas fawas mihkas meitinas uf frohgu wed „ifftatitees“ „ifdanzotees.“ — Ifftatitees, kà dafchi eereibufchi jaunekti ar netreetaahm jauneflehm nepeeflahjigi johlojabs. Ari mihkais dehfliufch nepaleel mahjà; ja-eet uf frohgu pawihrosu ifpiphetees un alufina fahfertees. Un zil patihfami tas muhfchu mafneem! — Wezati wifu to atfanj, ari wehl pafchnabifcham ufpeesdami.

Sludinaschanas.

J. Bürgermeisterra

tehranda-leetu bohde Rigā

pee raktuscha uš stuhra, lura drihs jaw fimts gadus pastahw.

Saweem zeen. Kundehm, buhwmaneem un buhwu-fungeem par laipnu eewehroschanu:

Tā ta man pašham tagad ir fawa atflehgu-kaltuwe, man ir eespehjams, latru sčai darbā preekščā nahtdantu leetu, tā: eekalamahs, spēedeju un flehschu-atflehgas katra leelumā, durwju un lohgu awitumus, lahšchu enges, fkruhwes, federes u. t. pr. tairni no lehgera jeb uš pastellesčanu wišisfata laita par ihsti lehtahm jenahm pahrdoht.

J. Bürgermeister.

Dundurn padehli

ir dabujami Luzau grahmanu-bohde, maja šehninu-eelā Nr. 10. Matša 30 kap.

Pee ta pohnēka Maškawas Ahr-Rigā leelā eelā Nr. 233 ir krahins pohdi dabujami, tā ari apstefšanas preekšč krahnsu-eetairiščanas teel preti nemtas.

Mahja ar grunsi ir pahrdohdama uš Beerin muiščas grunsi Nr. 33. Klahstataš sinas pee meščafarga Petring. 3

Materialu-bohde

un lehšis preekšč restorajijas ir šidrejamā uš katrihnas dambja Nr. 3. Klahstataš sinas turpal bohde.

van Dyk Rigā Superbaschjal - Paskard - P. van Dyk Smilšču-eelā. Klaytona Iotomobiles un kulamas-maščines. Paclarda superšofats.

un wišadas laufšaimneezibas maščines un rihti.

Skalus

preekšč jeenahm un greeškeem pahrdohd ihsti lehti E. O. Schlegier, Belgawas Ahr-Rigā, wežā Ambaru-eelā Nr. 24, blakus feščat.

Mihgas Patw. beedriba.

Swehtdeen, 10. April 1877.

musika ar danzofčanu.

Wiketes preekšč beedreem un beedrenehm 30 kap., lauzeneekem 75 kap. — Cesahltums pulstien 1/9 wakarā, beigums pulst. 2 nakti; beedribas ruhmes tiks flehgtas p. 3. — Beedru fahrtes ušrahdamas. Kabrtibas tomija.

15 rbl. pateiz. alga.

Sehjesmuiščā tika nakti tai 30. September 1875 no muiščas dahra 10 jauni no Blohmes muiščas atwešti un eedehšiti

ahbešu-kožini issagti. Kas muiščas walbiščanai waretu par kožinu palikščanu, jeb par to sagti škadru sīnu doht, tam tiks augščā mineta pateizibas-alga ismaltfata.

No polžejas atwehlehts.

Te klaht peclifums ar sludinasčanahm.

Sčogad buhs Wallā: Drandfes-škohlotaju eščamens no 9. lihšj 15. Juni; walstisškohlotaju eščamens no 13. lihšj 16. Juni — Ar teem, kas feminari grib eestahtees, drandfes-škohlotaju feminari 17. Juni un walstisškohlotaju feminari 18. Juni eščamens noturehtis. Škadratu sīnu par wišu to war pee katraš draudfes mahžitaja walbiht. —

Konferenze

buhs Wallā 29. un 30. Juni. H. Gulecke, škulrahis. 3

Lehdurgas, Widrišču, Igates, Rabes un Jazeema

Rigā dšihwodameem pagasta lohžekem 23. un 25. April šč. g. tiks leelā Banaga mahjweetā, pret rit-tigu pagasta-maščafčanu nolihosinasčanu pašes pahrmitšas. 1

Lehdurgas pag. walb., tai 23. Merz 1877.

No Sigulbas pagasta waldbibas tiks Rigā dšihwodameem walstis lohžekem jaunās pašes pret ais-maščafčanahm, Rigā Luštig mahjweelā tai 29. un 30. April šč. g. isdohtas.

Siguldā, tai 4. April 1877. Pagasta wežatais: K. Matting. 2

Wahdes

pagasta-lohžekem tohy žaur sčho sinams darihš, tā sčhi pagasta waldbiščana tai 2., 3. un 4. Mai šč. g. Rigā Widjemneeka eebrauščanas weelā pašes isdohts.

Wahdes walstis waldbiščanā, tai 1. April 1877. Walstiswežatais: J. Stahlmann.

Ruhstusč walstei, Walmeeras kreisē, Rimbašču Katrines bajn. dr. wajjaga

škohlotaja un skrihwera.

Kas sčhohš abus amatus gribetu peenemti, teel ušajzinati ar fawahm leezibahm lihšj 23. April šč. g. pee sčhahš pagasta waldbibas peeteiktees.

Ruhstusč pag. walb., tai 21. Merz 1877. Pagasta wežatais: J. Sahlmann. 2

Ušajzinajums.

Preekšč Kohnmuiščas walstis (Walmeeras kreisē) teel mellehtis skrihwēris, kas labas atestates war ušrahdiht. Šapeeteizahš perjonigi wišwehlati lihšj 21. April šč. g. pee Kohnmuiščas walstis walbi-ščanas. 2

Krohna Babasču pagastā (Krimuldas dr.) war

gohdigs pušis labā mahjā par faimneeku tikt, ja par štohtu pee weža faimneeka peenahš. Šapeeteizahš pee pagasta wežata jeb skrihwera. 2

Kahds neprezejees dahrsneeks ar labahm leezibahm teel tuhliit preekšč lahdu Rigas tuwumā buhdantu muišču mellehts. Klahstataš sinas Peterb. Ahr-Rigā, Dširnamu-eelā Balfina namā, 1 trepi augšt.

Echni, tam patikšohs kalesju-awatu eemahžitees, war peeteiktees Kiter-eelā Nr. 97.

Dimi jauni žilweki war weetu dabuht uš Ab-geleskalna pee lapu-ušrauga P. Šlis. 2

Jann-atwehrtā pirts

uš Kalnazeema-jeta, blakam dšelsēžeta šanzijai, „Eas-senho“ teel dimi reišas nebelā, tresčdeenā un sest-beenā kurināta no pulstien 10 no rihta lihšj pulst. 10 wakarā.

No penjures orwehlehts. Rigā, 8. April 1877. Drihtis un dabujams pee bilšču- un grahmatu-drihtetaja Gēriš Blates, Rigā, pee Wehtera bairnijas.

Meisteri ar labahm leezibahm, kas gribēt Jann-Raizenes jaumbuhwejamas 2 rahšdijas 15 lihšj 17 afu garas, 7 afu platas muhra

pagasta-škohlas

darbus ušreemtees, teel žaur sčho ušajzinati, tai 20. April šč. g. pee sčhahš pagasta waldbiščanas uš torgu atrahlt. — Teem, kas pee sčha torga gribehts dalibu nemt, ja-eeamafša 300 rbl. kanziona. Blahns ik pirmdeenās un sestdeenās pee pagasta waldbibas eestatams.

Jann-Raizenes pagasta walde, (Wallas kreisē, Dpelalna dr.) tai 26. Merz 1877.

Rigas hipoteku beedr.

Teem pee Rigas hipoteku-beedribas peestahjufčeeem immobilitju ihpaščneekem teel žaur sčho atgahdi-nahis, tā

pusgada intrefes

par to no wineem aiskemto naudu ir tai laita no 15. lihšj 30. April šč. g. ja-eeamafša un, ka pehž sčha termina beigščanahš buhs pehž beedribas likumu § 66 weina projente par mehnesi par to ne-aismat-fato sumu šrahpes jamafša. 2

Direkšija.

J. Weisferta Maškawas tehju-bohde Sinderu-eelā Nr 16, peedahwa: Pirmahš sortes rajinades žufuru galwās par 15 kap. mahrz., pirmahš sortes Hawana-žufuru par 12 1/2 kap. mahrz., pirmahš sortes šafahgetu žufuru par 16 kap. mahrz.

familiju-tehju wišlabatašs sortes no 1 rubl. 20 k. lihšj 2 rubl. mahrz., kafeju wišas bruhšejamahš sortes. 4

Saweem latwištas grahmatu-krahtumes lasitajeem waru tagad pašnoht, tā mans

jaunais rahditajs

pehž raktneeku alfabeta un numureem nu ir ga-tawš. Šanemams Belgawā pee H. Allunana un Šelšč-Rigas leelajā kalesju-eelā Nr 4, pee isdeweja

J. E. C. Kaptein.

Muischa ir pahrdohdama

brihwa no parahdeem un sribhoibahm ar fahdabm 2000 puhraweetahm semeš, leelahm ylamahm, labahm ganibahm, peenahzigu mešhu preefšch buh-wes-lohkeem un bedfinamas mallas, atrohobahs netahlu no Daugawas, 58 werstes no Witefštas-Dinaburgas dšels-zela stanzijas Sirofino, par 8000 rbt. lihds 23. April šch. g. — Staidras finas dabujamas Peterburgas Ahr-Nigā, Ahr-celā (Brunnenstr.) Nr. 9 pee K. Meier L., no pulst. 8 lihds 12 preefšch pufdeenas. 1

3 werstes no Rīgas, laba zela mašā ir 80 puhraweetas auglīga melna seme pehž patikšanas leelā. 1000 waj mašafās gabalās uš dšintu pahrdohdama. Kwadrat-afš malka 50 ap. Dštes gabals, 50 puhraweetas leels, 11 werstes no Rīgas par 5 kap. afš. Ahdās gabalās ir seme waj nu lihdsens tihumš jeb klawa. Klahatās finas dabujamas Pahrdaugawā uš wezā Lehgerlauku netahst no Holma fabrika pee fainneeta C. Danzow. 2

400 Kwadrat-afš
ne-apbuhwetu grunti
labā weesā pahrdoht **Albert Drešer,**
Belgawas Ahr-Nigā leelā celā.

Rahda wehl
jauna mahja
ar ehbeqē, stali un wahgusi un leelu dahrfa-semi, wiflabati preefšch lahda dahršneeta, uirgotaja jeb fuhmana deriga, kas atrohobahs 4 werstes ahrpufš Rīgas, teel fawadu emelšu dahl lehti pahrdohta. Klahatās finas dabujamas H. Grünberga kafajas bohde, pret Ernst Plater L. dritu-namam

Tai 19. April šch. g. taps Mangulmuischā muischas fainneezibas leetas,
kā rasi, ragus, arli, ezesčas, sirgu-leetas, malka, tulama mašchine, lohpi, sudmaku un smeohes eeritte, krešli u. t. pr. wairafshlitajem pret staidru naudu pahrdohti.

Muischas waldishana.
U h t r u p e.
Maš-Brengulmuischā (Dittu dr.) tiks tai 15. April šch. g. preefšch pufdeenas Pulstien 9 un ja wehl atlikta, tai 16. art. dahl fainneezibas atrohobšanas sirgi, lohpi, zuhkas, aitas, mehbeles, gohdā un darba-wahqi, tapat lamanas, Wahzu un Kreewu aishuhgi, ragawas, Wahzu un Wids. arli, dšelsu ezesčas u. t. pr., 1 jauna kulama mašchine, hwar ar 1 sirgu war tult, 1 jauna uguns-sprize, 1 jama ekšelu mašchine, kaleju-rihli, rudņ, meeschi, firni u. t. pr. pret staidru naudu pahrdohti.

Madaleenes dr., Kofu pufmuischā (sem leetas-muischas), buhs tai 20. April šch. g.
u h t r u p e.
Pahrdohti tiks 20 labas Hanzamas gohwis, 10 aitas un wehl dauts ziti derigi fainneezibas rišti.

Bagastawezalais: **J. Jakobohn.**
9 darba-sirgi,
16 peena-lohpi,
firgu-leetas, darba-wahqi, ragawas n. t. pr. tiks 27. April Meiermuischā pee Behsim uhrupe pahrdohtas. 3

Tai 19. April šch. g. tiks Rīgas kreisē, Madalinās drausē, Lanupes Lahzu mahjā wairafshlitajem pret staidru naudu pahrdohti
sirgi, lohpi
un zitas fainneezibas-leetas. **J. Leeping.**

Sribwohrtelis
ir dabujams tmyu pee naglu un Lanta fabrika preefšch lahda pahra bes sibeem bebneem, labati kam sirgas ir. Japeprafa Gelfš-Nigā Wehweru-celā № 9 festā pa labo roštu.

Pleskawas komerz-bankas Behrnawas nodata (Filiale)

dara zaur scho sinamu, ka wina Behrnawā 10. Februari šch. g. kantojri atwehrust un fawas bankas-darishanas eesahfust.

Šchi Pleskawas komerz-bankas Behrnawas nodata iswed pehž tahm witas statutēs nosazitahm punktehm wifadas bankas-darishanas un grih ihpafchi

- 1) aishoht naudu pret bohdesleetu un pilnā wehrtibā stahwofshu intrefshupapihru khlā dohshanu;
- 2) difkonteereht eefsch un ahrsemes parahdu-sihmes jeb wefsekus, tā ka ari wifas Kreewu walšts leeneschanas un eefshemmes intrefshupapihru kupongas;
- 3) ijjahdabt intrefshupapihru cepirfshannu un pahrdohshannu pee wifahm eefsch un ahrsemes birshahm;
- 4) usnemees wifās bessrihdigās leetas un praftshanas naudas eekaferefshannu;
- 5) doht pret pilnigu drohshibu katram anweifungas (ustrahdamas-sihmes) un apgalwofshanas-sihmes uš wifahm leelatahm eefsch un ahrsemes bankahm un andeles-weetahm.

Bes tam nem šchi banka ari eemafshajumus uš rehšineem un naudas-fumas uš nosaziteem un nenofaziteem terminoem pret bankas-sihmeshm preti un malka:

- 1) par naudassumahm uš nenofazitu laiku un 7 deenu agraku usfazifshanu 5 procentes;
- 2) par naudassumahm uš 6 lihds 12 mehnescheem 5 1/2 procentes.
- 3) par naudassumahm uš weenu gadu un wehl ilgaf 6 procentes. 2

Bankas kafe tr no pulstien 10 preefšchpufdeenā lihds pulstien 2 pehžpufd. wafā.

Zeenitai publikai bohdi

daru sinamu, ka es fawā jaunā mahjā
efmu eetaifšjis, tur wifas preefšch mahjas fainneezibas tā ari preefšch zitahm waija-dšibahm bruhšejamas prezes par lehtato zenu pahrdohtu.

Ihpafchi man wehl japeerahda, ka zaur leelatu isbuhweschanu manā wilnas kahrstuwā war katru brihdi dabuht wilnu kahrst uš to wiflabako un bes kawefshanas. Behrwefehchana dahshadās un wifmufakafās pehrwēs pehž jaunafas mohdes, wif-flaifstafas wilnana dšihjas wifās pehrwēs un drehbu driteshchana pehž jaunakeem mustereem uš wifahtrako un lehtako teel isdarita. 1

Ar zeenifshanu
Waltenbergā, Maš-Salazes dr. **W. Rammann.**

Par laipnu eewehrofshannu.

Zaur scho laipni finaju, ka es bes W. Klewesahl kunga, Peterburgas Ahr-Nigā, leelā Kaleju-celā Nr. 10, kas, tapat tā lihds fahim, ari uš preefšchu apstelleschanas preefšch ruhtu-silka (Tafelglas) uš mana silku-fabrika „Karlschite“ preti wems, tagad ari glahšneetu-meisteram Aug. Kehler, kas bshwo Peterburgas Ahr-Nigā leelā Smilshu-celā № 19, esmu ruhtu-silku pahrdohshannu nodewis un pee peh-beja buhs, tillihds ka fagneeziba buhs atwehrtā, stiklis uš mana fabrika bagatā krašjumā dabujams.

C. G. Mahlera atraitne Wentšpili,
silku-fabrika „Karlschite“ ihpafschneeze.

Laipnigūs apstellesjumus luhds

Ustahfameš uš augšchjo sludinajumu, man ir tas gohds, zeen. publiku un manas gohdajamas kundes Rīgā un tahs aplahrtne uš tam ušmanigūs dariht, ka es, pehž kugofshanas eesahfshanas bes mana lihdschaintga glahšneetu-amata ari silku-andeli ar baltu ruhtu-silku uš glahšchufabrika „Karlschite“ eetaifšchu un katru apstelleschannu tipat leelumā tā ari mafumā par fabrika zenahm ispidifshu un ap-fohlohs to man lihds fahim dahwatu uštizibu ari šchāi jaunā andelē ispidiht.

ar zeenifshanu

Frišchas puku un dahrfa-anglu fehklas
pahrdoht **H. Gögginger,**
Rīgā, Sindern-celā Nr. 15

Aug. Kehler,
Peterb. Ahr-Nigā, leelā Smilshu-celā № 19.
Mohpafshu pagasta lohjetkeem teel zaur scho finams darish, ka tai 30. April un 1. Mai šch. g. Rīgā
Lustig mahjweeta
Mohpafshu pagasta wezalais pafes isdohs.

7 Lühra un Jimmerthala 7

leelakais krahjums

schujama maschinu,

Mihgā, leelā Smilšchu-eelā Nr. 7.

Schujamas maschines preekšč strohdereem, kurbneekem, fedleneekem, zepurneekem un preekšč familijas-bruhkes is tahm flawenatahm fabrikahm.

Kā gluschi jaunas un ihsti derigas strohdere-maschines, ar labjahm un rohkahm dšenamas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spobles eetaifšchanu, kas wehl lihds schim nam bijis.

Par wifahm maschinahm mehš wairak gadus pilnigi galwojam un peesuhitam hef malkas us pageh-reshchanu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram virzejam pamahzifchanu wina waloda drufatu lihds.

Mahja

ar finehdi un atflehgu-taifstawu ir isihrefama jeb, ja wehlahs, **ari pahrdohdama**. Klahatas sijnas us leelo Mastawas eelu N 237, pee fainneela. 1

Rastran muischā, Rīgas kreise un Suntaschu basī. dr. teef labi fwarigi.

rudsi

par 2 rbl. 40 kap. par puhen pahrdohci un par malku, ja wehlahs, teef par milteem famalti. 1

No Walmeermuischas

pagasta magaschnes tiks katrā kreschbeenā rudsi, leelakās un masatās dalās pahrdohci. 1
Pagasta waldbā.

Teef par mehrenu zenu pahrdohci bīw-juhgu mas bruhketas fahermanu-kalei-cha Pahrdaugawā preti Lantās fabrikai Nr. 10. Pa-peeprasa pee Lottowa fehta.

W. Chiela

sihda-, manufaktur- un mohdes-prezu bohde R gā Kauf-eelā Nr. 3

peedahwa leelā krahjumā gatawas dahmu- un behrnu-mantekus un jatas, pilnigu andekst-krāhmu, tā: kreas, Schlestjas, Fru-šemes un Biblefeldes fabri-tatus, galda-drahnas, dweelus, serwietes u. t. pr., mehshelu-lectas: damastus wilnainus, puswilnainus, gabelin-šepitus, welur, otomanu u. t. pr., garohnu-drahnas, galb'antus, portjehnu-drahnas, kahju-šepi-tus un šepiku grihdu-deku drahnas. Wifas sortes sihda, wilnainas, pussihda un bohmwilnas fabrika-tus, neglischē (rihta-uwalku) drahnas, baltas dra-hnas. Konfekcijas-lectas: Angl. pledu-schales un ze-loschanas-bekus.

Umurgas draubse, Rotenbela muischā, tiks no Surgeem sch. g. gohmes isren-tetas. Tuwatas sijnas pee muischās walbifšanas.

ihpafchi

preekšč wehwereem

Wahzijas wilnas, tā ari weeglas un tihras linu dhias, par fabrikas zenu, dabujamas magasna pee „Gulbsa“, Rīgā, Kalku-eelā Nr. 19.

Blohmas muischā, Smilteneš dr., teef pohteti

ahboku kochi

ceksch krohneem par 35 kap. gabalā pahrdohci. 1

Englischu aushamu deegu pak-kamb.

Rīgā, pee Sinder-eelas wahreem N 29, 1

S. R. Vobegalow un dehlo, peedahwa aushamus deegus wifos numurōs un wifabās pehrwēs par wifshetato zenu un wiflabato englischu sorti. Turpat ir ari dabujami wifadi au-delki un drehbes, spalwas, būhnas, elu-pehrwes, wadmatalas u. t. pr.

Uf durwim redsams fugis Nr 29.

No zensures atwehshets. Rīgā, 8. April 1877.

Drekehšis un dabujams pee hilschu- un grahmatu-drekehaja Ernst Plates, Rīgā, pee Behtera basnijas.

Wubhu wisuleelakā

Baltijas dseedataju

wihnu pagraba

turam mehš neween tohs wifu labatohs ahršemes, het aridsan tohs flawejamohs kreeswšemes tihrohs wihnus no fšaidrahm wihna-košku ohgahm, un wehl dandš žitadus garšchus dšehreenus, tā Spaneefschu bishofsu, rumu, fon-jaku, araku, porteru, schampanjeru un wifadus punschu dšehreenus no muhfu pascha, zaur augsta Keisera walbifchanu apstiprinata punschu fabrika, un pahrdohdam par to wifu lehtato zenu jeb malku

Louis Lundmann un beedris,

klātam tai wifuwezakai un gruntigai S. Redlich Englišchu magaschnēi.

Da pahrdohšanas weeta preekšč kursemes no wifseem muhfu wihnadseh-reeneem par Mihgas zenu ir atrohnama **Zelgawā** pee F. A. Klein tunga apalšč tahm kolnadeem.

P. Lerchendorff,

Kalku- un Schuhnu-eelu stuhri Nr. 13

dabuja no jauna:

Peterburgas katunus wifšajunatōs musterōs 11 un 12 ohl. par 1 rbl.,

Schlisselburgas katunus wifšajunatōs musterōs 10 ohl. par 1 rbl.,

Peterburgas schirtinu 3/4 platu, 12 ohl. par 1 rbl.,

Pinnu schirtinu 1/4 un 3/4 platu, 8 1/2 un 9 ohl. par 1 rbl.,

pusaudeklus (dowlas) 9 un 10 ohl. par 1 rbl.,

puteklu-drahnas 10 un 11 ohl. par 1 rbl.,

šiprus audeklus preekšč krekleem un palageem 6, 7 un 8 ohl. par 1 rbl.,

puswilnainas kleitu-drahnas jaunatōs musterōs un leelā ishwehtē 18, 20, 22 un 25 kap. ohl.,

tā ari: linu- un pakulu-dšihjas wiflabatās sortes, pahrdohdu tagad 50 kap. us pohda lehtaki tā lihds schim, un

bohmwilnas deegus preekšč aushanas wifos numurōs un pehrwēs par ihpafchi seminateem zeneem.

Sinder-eelā Nr. 17, Auetza nomā

Baur šaho laipni širojam, tā ešam tai 27. Janwari sch. g. atwehrufchi preekšč šawa

tabakas-, papirofu- u. zigaru-fabrika

istrahbajumeem šahē Rīgā pahrdohšanas weeta. Šho muhfu bohdi šaweem zeen. anbeles-draugeem un zeen. publikat us to labato eeteidami, luhšjam, to lihds schim mums dahwatu uftizibu ari šchaj jaunā weeta pastahwigi uštureht. Ar zeenifšchanu

A. N. Bogdanow un beedris,

Pehterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17. Auetza nomā.

No polizejas atwehshets.

Tehwa swehtiba stiprina behrna namu.

(Staties Nr. 14. Belgums.)

Kas teem putneem apafsch debefs baribu dohd, kas to jaunnu krauktu fleegfchanu dsird, tas tewi ne-aismirfifis un ne-attfahs; tas patš tewim maifi peefchfirs un tewi wedihs tawâ mihtâ tehufsemê.

Û no nejaufchi Konrads eerauga kahdu pudeli uf uhdena peldoht un fo baltu tur eefschâ efam. Winfch eet tuwat, tur to ar fawu speeki aifneedsa un pee malas wilka. Winfch reds tai pudelê papihri, kura adrefi zaur glahfi it flaidri warreja lafiht, bet zitadi bija pudelê tulfcha un labi aiffchgeleta. Konrads gribeja winu fafift un papihri if tahs xemt; bet winu ufrunaja kahds gazam eedams laipns wihs papreelfch Hollandeeschu walodâ, bet kad dsirdeja, ka fwefchneefs til wahziſki proht, Wahju walodâ un dohd tam to padohmu, lai nefoht pudeli un papihri pee ta kaufmana, kuzam adrefe rakfita, jo uf fchahdu wihs mehds kugeneeki, kad wini breefmâs, pehdigo finu doht, un ka ifkatra peenahfums ir, fchahdu pudeli tam doht, lam adrefe rakfita.

Schahdu fawadu atradumu Konrads apnehmahs apfihmetam kaufmanim ardoht. Bes tam wehl winfch bija no fwefchineeka finahht dabujis, ka bija no riktiga zeta noklihdis.

Kad pehz ilgâs meleschanas beidsot apfihmeta kaufmana namu atrada, bija jaw wehls wakars. Baitodamees winfch eegahja. „Tur tu biji pee radeneeka, un tas tewi ne-eere-djeja, kâ gan tew ees pee glufchi fwefcheem!“ kâ winfch dohmaja pee fewim. Winfch prafija pehz nama kunga. Winu eeweda leelâ, apgajmotâ iftabâ. Wezs, gohdigs kungs, nama ihpafchneefs, panem pudeli, leel Konradam nofehstees un atplehch pudeli. Kad bija zaurlafijis, kad fajija puflibds flaidri wahziſki: „Baldees Deewam, mums ir tagad jaunaka un labata fina; tas kugis, kuzfch torefi, kad fchi pudelê tika juhrâ meſta, bij leelâs breefmâs, ir tagad glahbees un gul preefch anfers; tomehr Zums tiks par Zuhfu puhlehm atlihdſinahts.“

Ar fcheem wahrdeem nehma wezais kungs daschus naudas gabalus un fneedsa tohs Konradam, kas winus ar patejibu fanehma un taifijahs aifcet, bet kaufmans winu atpafak fauja un pehz wina wahrda un tehufsemes prafija.

„Mani fauz Konrad Balding,“ fajija jauneklis, „un efmu no Heffenes.“

„Kâ?“ prafija wezais kungs, „waj Zuhfu tehws naw mahzitajs eelfch R.“

„Manš tehws bija gan mahzitajs eelfch R, bet jaw ir preefch kahdeem 10 gadeem miris.“

„Un Zuhfu mahte?“

„Ari wina pahrdſihwoja tehwu til daschus mehnefchus.“

Afaras noflauzidams kaufmans fagrahba jaunekta rohku, un to kratidams fajija: „Sweizimaju Zuhš fawâ namâ. Zuhfu tehws mani ufnehma fawâ namâ un kohpfchanâ, kad es ka flims, nabags falbats pee wina nahju un mani kohpa fefchas nedelas ar ufizibu Zuhfu nelaika mahte; jo zaur Zuhfu wezakeem es efmu pee fewis un Deewa nahzis. Deews ir manu darbofchanohs — kâ Zuhš redset — bagati fwehtijis. Bet nahzeet pee manas familijas.“

Konrads bij ahtri gohdiga Hollandeescha namâ apradis, kâ kad buhtu tur no behrnu deenahm dsihwojis. Wakas laifs beidsahs un Konradam bija uf zefofchanu jadohma. Kâ winfch

ifbrihnijahs, kad kahdâ deenâ wifas wajadſigas leetas pee zefofchanas un rakftu no weza kunga dabuja, pehz kura winam uf nenoliktu laiku Kafelê no kahda andeles nama ifkatru puſgadu 400 Hollandeeschu gulſchus leel ifmafjacht. Pehdigi bija winam no fchi weza drauga jajfchirahs. Bet fchi nebija ta pehdiga reife, ka winfch winu apmekleja. Jo kad winfch Gettingê fudeerefchanu beidsa, luhdſa winu tas wezais draugs, ka winu Hollandê wehl reis apmekletu. Nelas tagad Konradam zeta nebija, kas buhtu winu no tam atturejis. Kad bija nonahzis Hollandê pee fawa weza drauga un paſihstama, gadijahs turpat kahds amats, fo winfch ar fwehtibu dauds gadus kohpa. Drihs winfch drihſteja pehz fawa labdaritaja meitas rohkas luhgt, fo ari dabuja.

Tas leelais, ſmulais namâ, kuru Konrads Balding Amsterdamê apdſihwoja un kuzâ daschus labs mihtigu ufneefchanu atrada, atgahdinaja ifkatru, kas ta ihpafchneeka ſtahtu finaja, pee tahs perſchinas pateefbas: „Tehwa swehtiba stiprina behrnu namus.“ Ari teem behrneem fawa audſchu-tehwa un onkula Heffene Konrads aifmafjaja to ar bagateem augteem, fo winu tehws fawâ nabadſibâ preefch wina bija ifdewis.

Satweefchu walodâ tulkojis.

Sk—.

G e n i j a.

Saule bij patlaban uf no-eefchanu, kad pulkſtiena fehra ſwanifchana no augſta baſnizas tohrna Keines upes eelejâs atſtaneja. — Grafa leelmahte Amalija tika ſhini wakara uf muhſchigu duſas weefinu wadita. Dauds afaras pawadija winu lihds kapa malinai, — bet kas no wiſeem jo waitrak raudaja, bij grafs Hermans, kam fawa mihta laulata draudſene jaw til ahtri bij japafaude. — Amalija bij lohti mihtiga feeweete bijufe un wiſu, fo weza leelmahte — Hermana mahte, winai wehleja, to wina ar preeku peepildija. Tamdeht ari weza leelmahte bij lohti behdiga, kad winas wedekla nomira. — Hermans bij flaiſis un deewabihtjigs wihs no diwidefmit peezeem gadeem, un pazeeta meerigi, fo Deews winam bij uſlizis. Til tas ween wina ſirdi graufa, fo ar to meitinu daricht, kuru nelaika draudſene winam bij atſtahjuſe. Winfch farunajahs ar fawu mahti un noſpreeda, tai meitinai guwernanti peenemt, kura lai winu audſinatu un mahzitu. — — Grafam Hermanam nebij wairs nekahdas luſtes fawâ pili dsihwoht, jo wina mihta feewina tam preti wairs nefmaidija. Tamdeht nu winfch apnehmahs, uf fweſchahm ſemehm zefoht. Winfch atlahwa fawai mahte, lai wina pehz patifchanas wina meitinai guwernanti ifmekle un aifzeloja ar apbehdinatu prahtu. Tuhlit pehz Hermana aifzefofchanas lika weza leelmahte awifês ſinu iflaiſt un ari dauds guwernantes atgadijahs, kuras to weetu gribeja peenemt, bet wezai leelmahte neweena no winahm nepatika, jo wijas tahs bij no augſtas kahrtas un wina gribeja tahdu dabuht, kura no pafaules luſtehm wehl neko neſin. — Pehdigi ari no kahda mahzitaja atnahza grahmata, kuzâ winfch fawu audſekna meitu leelmahte par guwernanti peedahwaja. Aſtonpadſmit gadus wezu buhdamu winfch to meitu bija pee few nehmis un klufibâ lihds winas diwidefmit pirmam gadam audſinajis. Winas mahte bij pee winas dsimſchanas mirufe un lihds tam laifam, ka-

mehr mahitajš wizu peerehna, bij wina pee fawa tehwa dšhwuſe, laš bija gehgeriš. — Weza leelmahte rakſtija tuhlit mahitajam atpalat. la wina buhſchoht to meitu peenemt, jo wina dohmaja, la tilai tahda waroht mafai freilenei par audſinataju buht. — Egenija, ta bij tašs meitas wahrds, bij miruſcha gehgera Schena meita. Sawu mahti nebij wina muhſcham redſejuſe un ari winaš tehws nebij winaš ne wahrdu no tašs teiſis. — No fawa tehwa aduſinata, bij winaš garš wihriſchliĝu dabu peerehmis. Egenija bij flaiſta — debefch-ſigi flaiſta un beſ tam wehl mihliĝa, la engelis newainiĝa preeſa. Winaš tehwa mahja nedrihſteja neweens ſweſchš zilwekš ee-eet un tamdehl wina ari no zilweku dšhwes neſo neſinaja. Wina wehl nebij pirmohš jaunibaš mihleſtibas preekuš baudijuſe un — wina ari wehl nemaš neſinaja, laš ir mihleſtiba. Tahda bij Egenijaš dšhwe lihds winaš aſtoſwadſmitam gadam fawā tehwa mahja. Bet ari winaš wajjadſeja paſauleš grubtumuš zeſt, ari winaš bij noſpreeſtš, mihleſtibas debefšš ſlatiteeš; — winaš tehws palika ſlimš. Deenu un nakti fehdeja wina pee wina gultaš, wizu lohpdama un karſtaš aſaraš raudadama, bet — Deewš bij ſpreedis winaš tehwu pee few nemt. Pehdigā wiſu grubtaſā azumirliſi fauza winaſch Egeniju pee ſewis, faſidamš: „Manaš deenaš ir flaititaš un — drihš guleſchu eš apaſch ſatahm welenahm. Manāš aſiš ir tumſchaš palikuſchaš un drihš guleſchu eš muhſchigā meegā. Tu mana dahrga, lohti mihlota meita, tu palikš weena pate ſchā behdu pilnā paſaulē; dšhwo deewabiĝiĝi un eſi winaš uſtizama lihds nahwei, tad winaſch tew to dšhwibaš krohi dahwinahš. Pee ſcheem wahrdeem winaſch dewa Egenijaš gredſenu, faſidamš: „To glaba muhſchigi!“ Winaſch bij beidſiš dšhwoht, — wina aſiš aiſlehdſchāš uſ — muhſchibu. — — Mahitajš, kuzſch bij paſtellehtš mireſjam ſwehtu wakarina paſneegt, atrada wizu jaw ſihwu un aukſtu. — Egenijaš tehws tika turpat maſa dahſinā apraktš un wina pate nahja tagad mahitaja mahja, kuzſch wizu par fawu audſekti peerehna. No tejeeneš nu nahja wina wejaš leelmahtes pill, kur winaš bij grafa Hermana maſa meitina jamahja. Weza leelmahte lohti eemihleja Egeniju un bija ar wizu pilnā meerā. Til weenu weenigu leetu wina negribeja Egenijaš atkaut, prohti uſ jakti eet. Un Egenija newareja beſ tam iſtikt, jo wina bij eeraduſe ar fawu tehwu uſ jakti eet un taš winaš lohti patika. — Agreš rihtōš, kamehr wehl weza leelmahte guleja, wina iſgahja uſ jakti un bija jaw mahja, kamehr leelmahte wehl nebij uſzehlſeſhš. — Kadhā rihtā wina bij atkal uſ lauku iſgahjuſe un weenu jaunu breedi faſchahwuſe, ta la winaſch wairš newareja ſkreet, bet ſchehli brehdamš pee ſemeš pakrita. Egenijaš palika ta loh-pina ſchehl; wina nehma fawu galwaš lakatu un faſehja wina bruhješ. — Kamehr wina wehl ap to faſchauto breedi puhlejahš, tuwojahš winaš lahdš jaunš flaiſš wihš, mihliĝi uſ winaš ſtatidameeš. Egenija wizu agral nepamanija, kamehr winaſch wizu laipni uſrunaja. Satruhlſeſhš wina uſleħza ſtahwu. „Tā tā,“ runaja taš ſweſchāiš paſmeedameeš, „jereju atraſt laħdu gehgeri un redſu engeli!“ Ta jauna wihra mihliĝa runa eedroſchſinaja Egeniju, un wina luhdſa wizu, to faſchauto breedi winaš palihdeht uſ pili aiſneſt. „Kaš Juħš eſeet, ja drihſtu praſiht?“ waizaja jaunaiš ſweſchineekš. — „Eš eſmu maſaš freileneš Lilijaš guwernante,“ Egenija atbildeja, „bet kaš Juħš eſeet?“ — — „Eš eſmu maſaš freileneš Lilijaš tehws un zeloju tagad no ſweſcheeneš atpa-

lat. Eš eſmu graſš Hermanš.“ — — — Egenija noſahrela, jo wina wehl nebij dohmajuſe, la Lilijaš tehws wehl til flaiſtš wihreetiš. — Abi nu noneſa to maſo breeſcha behrnu neweenam nemanohht uſ pili. Graſš Hermanš neteiza wiš fawai mahtei, la winaſch Egeniju jaw redſejiš, un tad weza leelmahte Egeniju winaš preeſchā ſtahdija, tad bij winaš deeſgan to brihneeteš, tad abi ſmaididami ſarunajaš, it la buhtu jaw ſeu paſiſtami bijuſchi. — Bet wina manija, la Hermanš Egeniju bij eemihlejiš un winaš garš pildijahš ar ſliktahm dohmahm. Wina apnehmahš to mihleſtibu iſahredihht. Jo taš buhtu winaš par leelu kaunu biſiš, ja Hermanš weenu praſtu meitu prezetu un tā fawu grafa gohdu ſaudetu. — — —

Kadhā wakarā, kad graſš bij mahja pahruahjiš, winaſch noſtahjaš fawai mahtei preeſchā un iſtahſtija winaš fawaš dohmaš, la winaſch Egeniju mihlejoht un luhdſa wizu, lai ta atkaujoht winaš Egeniju par ſewu nemt! — „Herman,“ wina faſija, „man leelaš, la tu wairš pee pilna prahta ne-eſi?“ — — „Maht!“ graſš iſſauza duſmigi, „waj eš manu pirmo ſewu neprezeju peħz tawa prahta, waj ne-eſmu peejuš no maneem jaunibaš gadeem behdu juħrā ſihzinajiš, peħz tawa prahta ſewu prezedamš, kuru eš ne muhſcham mihleht newareju, lai gan wina no augſtaš kahtas bij, — un tagad, kur eš weenu mihliĝu engeli eerangu, — kur eš mihleju la tilai weenš wihš mihleht war, kuzſch pirmo reiſ fawu laimni redſ ſmaidam, tagad tu mani gribi tumſchā nahweš beſdibinā gahſt, — manu mihleſtibu iſahredihht! Maht,“ graſš luhdſa un behniſchliĝi ſlaneja wina baſš, „dohd man tawu ſwehtibu, jo tehwa ſwehtiba taiſa behrneem mahjaš, bet mah-tes lahdſchana ahreda winaš nohſt; Maht, — ne wiš lahdš wareneš pawehletajš ſtahw pee tewiš, — tawš dehlš, tawš dehlš luhdš tawu ſwehtibu!“ Schiš azumirliſi bij wezaš leelmahtei breeſmigiš; jaw wina gribeja fawu dehlu paſlauſiht, bet winaš lepnumš to nepatahwa. „Nemuſcham!“ wina breħza duſmu pilna, „wehli — mahti jeb ſewu, — abuš tu muhſcham nedabuſi!“ — „Maht, waj taš tawš pehdigaiš wahrds?“ praſija Hermanš. „Manš pehdigaiš,“ wina atbildeja. „Labi, eš eſmu wehlejiš!“ graſš teiza un ar ahtreem foħteem atſtahja winaš iſtabu. Til ko winaſch bij iſgahjiš, kad wina zaur ſlepenahm durwim Egenijaš iſtabā eegahja. Egenija bij wehl augſchā un dſiſaš dohmaš pee galda fehdeja. Tahdā wehka ſtundā wezo leelmati redſedama pee few eenahlam, wina dohmaja, la nu atkal bahſchānu dabuš dſirdeht. Bet zil leelš bij winaš brihnumš, kad leelmahte wizu mihliĝi uſrunaja. — — — Wezaš leelmahtei bij deeſgan ko zihniteeš. Lai gan wina no augſtaš kahtas bij, tad tomehr winaš iſtahdijahš, la Egenija waretu dauſ labal winaš par meitu palikt, neſa ta no-miruſe. Bet winaš lepnumš winaš to nepatahwa. — Tahdas bij winaš dohmaš, kad wina Egenijaš iſtabā eegahja. Wina bij noſpreeduſi, ar mihliĝeem wahrdeem un luhgſchānahm Egeniju pee tam peedabuht, lai wina Hermanim atſajitu. — Bet wina bij wihluſeħš. Egenija bij paſtahwiga meita un tuhlit manija, ko weza leelmahte ar fawahm mihliĝahm runahm gribeja panahkt. — Aukſti praſija Egenija, ko weza leelmahte no winaš griboht? — Tahdu atbildi wina wehl nebij dohmajuſe dabuht. — Winaš mihleſtiba pahwehrtahš leelāš duſmāš. „Ko eš gribu,“ wina teiza, „eš gribu lai Juħš man paſlauſat un fawaš dohmaš uſ manu dehlu atmeſtu. Juħš, meita no ſemaš kahtas buhdama, Juħš gribat graſu mihleht, — ap-dohmajat ari, ko Juħš darat. Kamehr manāš aſiš wehl gaiſmu

redsehs, ne muhscham es to nepataufchu. Ne muhscham, juhs dsirdat!"

"Leelmaht," fazija Egenija meerigi, "tas listens, kas manu tehwa man nehmis, tas ir man Hermana sirdi dahwinajis. — Es esmu preeziga, ka es wina waru mihleht, lai gan es no augstas lahtas ne-esmu. Es winam muhscham ne-atsajischi, un winfch man ari ne-atsajis. Schee juhsu pils muhri nam stipraki, ka ta pastahwiba, kura Jums fata: nekahda pasauls wara mani newarehs peespeest wina atstah, es wina muhscham mihleschu, — lihds wehjai lapa malinai." — — —

"Es redsu," teiza gresene, un winas balis palika atkal mihligaka, ta ka Egenija fahla wairak zereht, "tad nah; lihds mans behens un — schonakt wajaga mums islihdinatess." Weza leelmahte gahja tagad uf fawa dehla istabas puu un Egenija winai no pasatas. Bet drihs ween wina jaw apstahjajs, it ka wehl buhtu gribejufe Egeniju pahrunaht. — Ar mihligeem wahrdeem, Egeniju awkamdama, wina luhda to, lai ta Hermanim atfazitu. — Bet jo wairak wina luhda jo zeetal apnehmahs Egenija ne muhscham winai nepaklaufiht. — "Nepublikatees welti," wina teiza, "manas nodohmas ir nepahrgrohsamas!" — — — "Nu tad beidses, tu nekahriga dwehsele!" leelmahte fauja it ka aheprahta. — "Gahsees mana tehwa pagrabos, un heids fawu dsihwibu starp auksteem aminu muhream." Pee schein wahrdeem weza leelmahte spehra ar kahju uf grihdu, — flepena luhka atwehrahs apakfch Egenijas kahjam un — wina krita besdibeniga dsikumä. Weenu azumirkti skatijajs wina wehl Egenijai palak, tad aistaisija luhku un — Egenija bij schirta no pasauls. — — — Hermanim nahja daschadas dohmas prahta, kad winfch ohtra rihra Egeniju ne-atrada. Winfch lika wifu to apgabalu ismelleht, jo winfch dohmaja, ka Egenija pate aishbegufe, bet wifs bij par welti. Te nu kahda deena, kad weza leelmahte bij wifu deenu uf lauku bijufe un tilai wehla wara mahja pahrahtufe, peeskreem kahds semneeks pee piles, Egenijas zepuri rahdidams, kuru winfch kahdas leelas upes mala esohht atradis. Nu wisi dohmaja, ka Egenija esohht noslikufe un ne-aprakstamas bij Hermana behdas, kad winfch to dsirdeja. Winfch dohmaja, ka winfch fawu mihlu Egeniju wairs muhscham neredsehs; — winfch nesinaja wis, ka wina wehi dsihwa. — ka wina dseströs pagrabos smohl, kuras winfch wehl muhscham nebij redsejis, — winam ne prahta nenahja, ka wina mahte Egeniju eeflehgufe. Winfch staigaja deen un nakti ar nokahrtu galwu behdigas dseefmas dseedadams:

"Ar deewu dahrga mihlaka,
Tew wairs neredsefchu.
Tu palikst man peeminä,
Lihds nahwe ee-eeschu."

Winam bij fawa pils apnikufe un — winfch apnehmahs aishelohht prohjam un kahda meeriga weeta nomestees un tur fawai dahrgai Egenijai par peeminu dsihwoht. Winfch aisheloja.

Behz Hermana aishelofchanas weza leelmahte rakstija tam mahzitajam, kas Egeniju bij winai peedahwajis, ka wina esohht prahta fajukufe un fewi nonahwejusehs. Masa Lilija tika pee kahdas pasihstamas dahmas audsinafchanä nodohhta un ta tad palika weza leelmahte weena pate pili. — Bet ka bij pili wifs pahrgrohsjees! — Nahwes klufums bij ar Egenijas nosufchanu wifus preekus no piles isdinis. Israhbijajs it ka nonahwetäs Egenijas gars naktis zaur pili staigatu schaufchaligi brehfdams. Weza leelmahte bij klufa un dohmu pilna pa-

likufe. It ka kahds grehts noslehpmas winas sirdi graustu, wina staigaja naktis, kad wisi pils laudis zeeta meega duzeja, zaur pils ruhmeht. Tagad tilai wina wehl atskahyta, to bija darijufe. Tumfchas pujnaktis kahpa wina ar weenu kurwi, kurfch ar grahmatahm un ehdamahm leetahm bij pildihst, zaur luhku tumfchds pagrabos un uf trepehm to kurwi nolikdama, greesahs atkal atpalak, luhka durwis zeet aishlehgdama. — — — Wina bij nodohmajufe Egeniju nomehrdeht, bet winas sirds winai to nepatahwa, jo grehlojufe bij wina jaw pardaud. Tamdeht nu wina nefa Egenijai ehdeenu un laika kawelli, bet tad, kad Egenija bij eentigufe. — — — Neweens zilweks winas nepamanija, neweens nesinaja, kur wina eet. — — — Tumfcha pagrabä fehdeja Egenija isfamifufe, bet tas bij winai wehl tas leelakais labums, ka wina tal ehst dabuja. Tai pagrabä bij weena masa istabina eerikteta ar weenu gultu, kr-hflu un galdu; ari laba teefa swezes bij atrohdamas, lai winai nebuhtu tumfa jadsihwo. — Te nu tureja weza leelmahte fawu upuri apflehtu, no pasauls atstah. — — — Tani nakti, kad Egenija tika tai pagrabä eelaisa, bij wina glufchi ka aheprahta; wina krita uf semes waimanadama un raubadama, sita fawu galwu pret feenu, gribedama ta fawu dsihwibu beigt, jo wina dohmaja, ka winai bada nahwe jamirkt buhs. Bet drihs aishlehda meegs winas azis un lika winai uf kahdu laiku fawas behdas aismirkt. Kad wina atkal usmodahs, wina atradahs masa no lampas gaischuma apgaismotä istabina. Uf galwinu atrada wina weenu aprakstihu papihri, kur stahweja rakstihst: "Wifu, ko tu geibi, tas tiks tew nemanohht uf trepehm noliktis." Drihs deenas un trihs naktis wina nelo negribeja, nelo nepagehreja, wina gribeja mirt. — Weza leelmahte nefa winai katru nakti, kas tilai ween Egeniju weentuliga dsihwe waretu eepreezinahht. Bet Egenijai bij wehl luste dsihwoht, wina fahla pamafam ehst, lai gan ari deenas pagahja, kur wina nelo pee fewis ne-nehma. — Daudsreis wina dohmaja no Hermana, fawa mihlaka un tad pazehla wina fawu balis, schegli dseedadama:

"Zil afaras es tagad raubu, —
To neweens zilweks dohmaht war; —
Zil grehts tas listens, fo es baudu,
Zil grehtas fahpes tas man dar';
Jaw tumfchas manas azinas
Palikufchas, israudatas. —
At mohkas, fo es tagad zeefchu,
At, ka tags mani wahrosina;
Zil drihs es no schejeen' eefchu
Tur dsestra smilfchu kapina.
Wairs neredsefchu tewis es,
Jo meesa ees no dwehseles. —
Prohm is schihs behdu pilnas mahjas,
Prohm, kur wairs netek afaras! —
Jo manas nokufufchas kahjas,
Tahs ilgojajs behz wafaras, —
Behz wafaras, kur behdas suhd,
Kur meesas wehsas smilktis truhb. —
Jaw redsu es, zil tuwu kahrtu
Te mana stunda nahkufe.
Drihs behdas aptumfchohs man prahtu; —
Jaw tumfcha naktis ir schkufe
Behdigo gaismas sturu dseht,
Man' winä pasaulä nowest. —

(Turpmat beigums.)

G r a u d i u n s e e d t.

L a b d a r i g s s e h n s.

Tas bija 1784tā gadā, tā stāsta kāds kungs, kad es seemas laika gājū kādu draugu apmeklēt. Wina dšhwoklim tuwodamees redseju wezu nabaga feewinu, uš fawa spēka atspēdušchōhs, drebedamu un peekušuchū, no weena nama uš ohtru leenam. Winas gihmi uškatotees, wareja winas nabadsibu redseht un katra zilwēka fīrdei waijadseja par wīnu apschelotees. Bet kāda isgresnojušehs dahma, ko nabadsite kādas dahwaninas deht usrunaja, bija zeestīrdīga deesgan, to ar zeeteem, apšmedameem wahrdeem atraidīht. Kāds flitōs, nowalkatōs šwahētōs gehrbees sehns to redseja un fawai blakam stahwedamai mahfai gan laikam fajija, ka winšch tai feewinai ko griboht doht. Nebehdadams par mahfas islidamohs ne-atwehleschanu winšch iswilka papihri is kabatas, attihstija to, peeskrehja feewinai klahht un schigli tai naudas gabalinu, kas papihri bija eetihst, fajija eespeeda. Es sehnu pee feewim atšauzu; winšch atmahza un wina gihmitis newainigi nošahrka, pee kam winšch fawas azis uš semi nolaida.

„Mans behrns,“ es uš wīnu fajiju, „kadeht tad tu nu uš mani neslatees?“

„Es kaunošs!“ winšch atbildeja.

„Kālabad tu kaunees?“ es fajiju, wīnu eedrohschinadams; „tu jaw nupat laba dariji un laba darba deht zilwēkam naw jakāunahs. Zif tad tu tai nabaga feewai dewi?“

„Beenu kapeiku, wairak man nebija.“

„Labi, mans behrns,“ es atteizu; „bet lai redsi, ka labs darbs Deewam un zilwēkam patihk, tad gribu es tew to kapeiku atdoht.“

Es winam peezu kapeiku gabalu dewu; to winšch eesahlumā negribeja peenemt. Beidsiht pehz ilgas peerunafchanas winšch naudas gabalu panehma, pateizahs man it nokaunejees un aiskrehja prohjam. Ar firnigu preeku es winam palat noslatijohs, wehledamees, lai Deews to sehnu šwehtitu. Bet rau! kā es tik firdi aisgrahbts, redsedams, ka winšch pee wezahs feewinas peeskrehja un to winam dohto naudas gabalu tai eedewa. Pa walti es wīnu atpalat šauzu; winšch tik schigli aiskrehja, kā kad winšch ko flīktu buhtu nodarijis, negribedams, ka to par šawu labu darbu flawe, nedsi ari, ka winam to atlihdšina.

J. R—n.

J o h n s t a h s t i n i.

Kāds muišchas kungs atrada kādu puiku no fawas muišchas, kas patlaban jaunestahditu kohzimu nozirta. Par šcho palaidnibu winšch gribeja puiku apšrahpeht, kuresch lungu eeraudsidams taišijahs behgt. — „Nahz tal šchurp, dehlīn,“ muišchas kungs šauza behgdamam puikam mihligi palat, „nahz tik, es tew kaut ko fajischu!“ — „Ak, schehligs kungs,“ isšauza wiltigais kaundaritajs, „tahdam masam puikam, kāhds es esmu, newaijaga wīsu šinaht.“

Augsti zeenijama Majesiete, es šchonakt šapnoju, ka Zums ta schehlastiba buhtu, mani zaur kāhdahm dahwanahm aplaimohht,“ fajija kāhds augstmanis uš kēhnīau Alfonso. „Krišiteem naw šapneem jatiz!“ atbildeja kēhnīnšch.

Kahda meita, kas no semehm bij uš Rigu ašgabjušt dšhwohht, prasija kāhdā deenā weenam bohndeeham: „Was kusten die Band.“ Bohndeehs sohbugals buhdams, atbild: „Wehisch kustina.“

N. kungs, kas konkurse bij kritis, rakstija kāhdā deenā uš fawahm mahjas durwim: „Es nahschu schodeen ap pufnakti mahja; kad tumšchs buhs scho rakstu lasiht, tad kuhdseet nahburgus lai šwezi dohd.“

Kumedīnu namā kāhdam flatitajam ohtris netihšcham uš kāhjahm usminā. „Kā Zuhš drihtsteet man uš kāhjahm miht?“ pirmais dūsmigi isšauza, „waj Zuhš dohmajeet, ka es fawas kāhjas esmu sadis?“ — „Ne, to gan nedohmaju,“ ohtris atteiza, „kad Zuhš tahs buhtu šagufchi, tad Zuhš teescham labas buhtu nehmušchi!“

G. Schmidt.

W i h t o L a h m n e e k !

Gan gribeju ar Dewi pašchu fatittees un par dāschadahm leetahm istreektees, kā to mehš daudšreis mehdsam dariht, kad weenam kas firdi spēsch, un ko šawštarpigā buhšchanā nošpreešcham; bet šchoreis tas nebija eespehjamš, kadeht Dew šcho wehstuli rakstu. Kā Tu pats šini, tagad ir jāuni laiki, un Tu, kā jāuna laika zilwēks gan labaki šini, tapehz par to naw wairak ko runahht, tik kādu wahrdīnu pašahstīschu no fawas pušes.

Muhfu widuzis, jeb kā smalkaki šaka apgabals, ir lohti attihstījees. Dauds štaiga ar pušohtra šabbaka kāhja un nefšepuri uš weenas aušis, lai „šeinaki“ isflatitohs un lai laudis muhs par smalkakeem kā zītis ušflatitu. Uri pa „deitšcham“ mehš mahkam, kā tā rets tik buhs atrohdams, kas to nemahzehs. Tā tad mehš driht zerejam par Wahzeem palikt un no fawas eedšintas tautas pawišam ahra isēet. Bāšnizā mehš mas eetam, jo esam tapat deesgan gudri. Turpretim katru šwehtdeenas wakarū ir krohgi kā bahstīn peebahsti, kur tad šihwa- un bairišcha-buteles teek dūtscheem tukšchotas un trumpeš uš naudas šistas. Ir pašchi prahta wešchi šcho darbu nesmahde. Par škohlahm ari teek gahdahts, lai gudriba muhsu šarpā wairak rastohs.

Zereju, ka buhši preezigi leeldeenas noswehtijis. Uš atkal-redsešchanohs zītā reise!

Taws wezais draugs
Dangas Juris.

D o h m a s.

Dohmās katris wīsu dara,
Kas tam dohmahht eespehjamš.
Dohmās zilwēkam ir wara
Dariht, kas tam patihkams.

Dohmahht man ar' ne-ašleegst
Latīn, ko es mihleju;
Ka tu firdi preti šneegst
Man, — to dohmās kahroju.

Dahbola Šehkabs.

Atbildebams redaktes Ernšt Plates.